CUMA
8 KÂNUNUSANİ 1932
6 ncı sene, No. 2124
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İBİ KÜTÜPHANESİ

Meclis 15 şubatta toplanmak üzere tatil edildi

Dün Mecliste muhtelif lâyihalar ve bu meyanda kaçakçılık hakkındaki kanun da bazı kısa itirazlardan sonra kabul edildi

Rota: Devlet Sermayedarlığı

(Fert sermayedarlığı) can çekişiyor. (Devlet sermayedarlığı) başlayor.

Yüz yıllk sermayedarlık iktısat nizamının birinci devresi kapanmak üzeredir. Görülmemiş ve bilinmemiş bir ikinci devreye giriyoruz. Dünya iktısat gemisinin rotası değişti. Yeni rota, devlet sermayedarlığıdır!

Fert sermayedarlığının millîsi de, beynelmileli de bitap halde. Millî fert sermayedarlığında sağlam amudu fıkarî kalmadı. Beynelmilel fart sermayedarlığında tesanüt yok.

Bu sebepten, buhranın tarifi olan fiat anarşisi artıyor. Fert sermayedarlığını bu kurt kemiriyor. Bir zaman, düzgün giden, dünyaya neş'e, ümit, vekar veren müvazeneli eşya, para, hizmet fiatleri irtibatlarını kaybetmişlerdir. Metin ve tecrübe edilmiş bağlardan kurtulan fiatlerin bu serâzatlığı ile dünyanın sıkıntısı artmaktadır. Öyle ki, bugün, fiatlere hükmetmekten mühim iktısat meselesi yoktur. Ancak fiat dünyasına hükmeden, buhranı itaat altına alabilir.

Bu hakikati, en teknik usullerle tahakkuk ettirmeğe çalışılıyor. İngiltere, para fiatını iskonto ile itaat altına almak istiyor; Almanya, eşya fiatını bir fiat komiserinin diktatörlüğüne tevdi ediyor. Fakat, fert sermayedarlığı nizamının çarpılan fiat mihveri henüz yerine getirilememiştir. Fiat anarşisi, râm olmaz serbestlikle devam etmektedir.

Sermayedar memleketlerde, amele ücretleri yani sây fiatlerile eşya fiatleri arasında âhenk yoktur. Ziraat ve sanayi fiatleri aykırıdır. Köylü, borç içindedir, amele hayatını temin edememektedir. Mahreçler kapanmış, sermayedar borç içindedir. Devlet irat alamıyor, devlet borç içindedir. Bundan, hiç bir ferde, bir sınıfa, bir mesleğe, bir devlete mes'uliyet yükletilmiyor. Bütün mes'uliyet, ihtiyar fert sermayedarlığına veriliyor.

Yüz yıldır, tekâsüf ede ede, nihayet bir kaç kartel, birkaç trust ve bir kaç konzernde temerküz eden bütün iktısadî kuvvetleri, bir çıkmaz yolda tıkanıp kalmıştır. Tekâsüf ve temerküzün müntehasına varan fert sermayedarlığı, içinde mündemiç illiyetten dolayı, buhranı tevlit etmiştir. İhtiyar fert sermayedarlığının son meyvesi işte budur, buhrandır. Doğurduktan sonra ölen mevcudiyetler gibi, fert sermayedarlığı da son meyvesini verdi, can çekişiyor.

Çare? deniyor. Ayrı ayrı millî iktısatlar ve kül olarak beynelmilel iktısat neden buhrana çare bulamıyor? Cevap olarak denebilir ki, tabiat kanunile tahdit edilen ömrü, tamam olan bir müesseseyi dik tutmak kolaymıdır? Bu, bir insan işi değil, bir mucize işidir.

Arzın sathına süs veren çerek ve yarım peygamberlerin sayısızlığına rağmen, fert sermayedarlığına hayat nefhası verecek yardımcı görünmemektedir. Tekmil şartlar bilâkis, mevcut karışıklığı arttırmağa yarıyor.

Maddî hayatın maddî cereyanı menfaatsiz takip olunursa, girdiğimiz yılın dünya iktısadının kat'i karar yılı olduğu anlaşılır. Dünya iktısadının tavrı, iktısat âmillerinin vasıtasız tesirile zaten muayyen istikamette tekemmül ediyor. Bu tekemmülün temposu, maliye ve politika hâdiselerile bir kat artıyor. 29 şubata tecil edilen Alman ticaret borçları, o tarihten sonra tediye edilecek. Martta ve mayısta Alman cümhur reisi ve Prüsya meclisi seçilecek. Mayısta silâhları bırakmak konferansı olacak. Ağustosta harp borçlarının bir yıl bağışlanan taksitleri, 80 yıl sürmek üzere yeniden başlayack.

Şu maliye ve politika hâdiselerinden yalnız biri, olgun hale gelen kartelleşmiş, trustleşmiş, konzernleşmiş dünya iktısadını tek başına tagyir edecek kuvvettedir. Bu hâdiselerin tekmilinin birden girdiğimiz yılın ilk bölümüne sıkışması, o tagayyürü daha rücu edilmez hale ifrağ için sebeptir.

Elbette fert sermayedarlığı kendini müdafaa edecektir. Bu müdafaa, modern devrin en kesif kudret merkezi olan (devlet) e yanaşmakla olacaktır. Devleti kazanacak sermayedarlık, böylece, bir başka şekilde, devlet sermayedarlığı halinde yaşayacak, tekemmül edecektir.

Girdiğimiz yıl, sermayedar memleketler için, devlet sermayedarlığı yılıdır. Bu yılda iktısadın ibresi istikamet değiştiriyor. Yeni rotayı gösteriyor: Devlet sermayedarlığı.

Müderris
Nizameddin ALİ

Dün mecliste 11 kanun kabul edildi

Kaçak eşya nakleden gemiler ne suretle müsadere edilecek?

İtirazlar ve münakaşalar

Sırrı, Salâhaddin ve Hasan Fehmi Begler

ANKARA, 7 (Telefonla) — Büyük Millet meclisi saat 14 te Kâzım paşanın riyasetinde toplandı. Başvekil ve vekiller de içtimaa iştirak etmişlerdi. Başta kaçakçılık kanun lâyihası olmak üzere bu kanunun tatbikatına dair teşkilât kanun lâyihalarile diğer bazı lâyihalar da müstaceliyet kararile bilâfasıla dört saat devam eden celsede müzakere ve intaç olundu.

Zekâi Bey

Terfi eden muallimler

Kanuniyet kespeden lâyihaları birer birer bildiriyorum.

1 — Terfi eden orta tedrisat muallimlerinin müstahak oldukları zam bir haziran 1931 tarihinden itibaren alabilmelerini temin eden kanun lâyihası.

300 bin liralık tahsisat

2 — Gümrükler umum müdürlüğü bütçesinde münakale ve ayni bütçeye kara ve deniz vesaitinin mübayaası için 300 bin liralık fevkalâde tahsisat ilâvesine dair lâyiha ile posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü bütçesinde münakale yapılmasına dair lâyiha.

Ücretten maaşa nakledilen zabitler

3 — Bütçe kanununa merbut D cetveline dahil zabitanın 1452 numaralı kanuna merbut 2 numaralı cetvele nakline dair kanun lâyihası.

Bu suretle tahsisatlar ücretten maaşa nakledilen zabitlerin ücretle çalıştıkları müddet tekaüt müddeti hesabından tenzil edilmiyecek ve maaşları bu kısma nakledildikleri tarihten itibaren işliyecektir.

Gümrük tarife kanunu

4 — Gümrük tarife kanununun 28 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası. Bu kanuna göre bir türk altını 8, 12 türk lirası hesabile tesbit olunmuştur.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Postahanedeki Paketler

Kontenjana tabi olmıyarak sahiplerine verilecek

ANKARA, 7 (Telefonla) — İstanbul paket postahane sile diğer yerlerdeki paket postahanelerinde kontenjan listelerinin tatbikı dolayısile teraküm eden paket miktarlarının günden güne artması alâkadar makamatın nazarı dikkatini celbetmiş ve bazı tedbirlerin alınmasına zaruret hâsıl olmuştur.

İktısat vekâleti ile posta ve telgraf idaresi arasında cereyan eden muhabere neticesinde bu hususta bir kararname projesi hazırlanarak heyeti vekileye takdim edilmiştir. Bu projeye nazaran gümrük tahdidatının vaz'ından itibaren şimdiye kadar paket postahanelerinde teraküm etmiş paketler kontenjana tâbi olmıyarak sahiplerine verilecek ve kararnamenin tatbikinden itibaren de lüks eşyayı havi olmıyan paketler posta idareleri tarafından kabul edilmiyecektir.

Lüks eşyayı havi olanlar da kontenjan listesine tâbi olarak memlekete ithal edilebilecektir.

M. Loyd Georg Londra'ya döndü

LONDRA, 7. A. A. — Sihhî sebepler dolayisile Seylân adasına yapmış olduğu seyahatten dönen M. Lloyd George bu sabah Plymouth'a muvaselet etmiştir.

Sabık Hidivin Krallığı

Suriyedeki intiba bu haberin doğru olduğu merkezindedir

Beruttan 30 Kânunuevvel tarihile Adanada çıkan Türk Sözü refikimize bildiriliyor: Sabık Hidiv Abbas Hilmi Paşanın Suriye krallığına getirileceğine dair olan haberler Fransız Hariciye nezareti tarafından her ne kadar tekzip edilmiş ise de, müşarünileyhin gerek fevkalâde komser arafından gerek Amman ve Flistinde görmüş olduğu hüsnü kabul bu haberin muhakkak olduğunu göstermektedir.

Vatanîler de Abbas Hilmi Paşanın Surye krallığına getirilmesine taraftar bulunmaktadırlar. Bir çok devletler meyanında İngilterenin de buna taraftar olduğu rivayet edilmektedir.

Abbas Hilmi Pş.nın yeni bir resmi

Kara Ali ve çetesi haklarında verilen kararı dinliyorlar.

Kara Ali idamdan kurtuldu!

Esbabı muhaffefe olduğu için ağır hapse mahkûm edildiler

Kara Ali çetesi hakkında dün karar tefhim edildi. Beş kişi beraet etti

Aylardan beri devam eden Kara Ali çetesi davası dün bitti ve Ağır ceza mahkemesi hükmünü verdi. Davanın maznunları Drama muhacirlerinden Kara Ali,, yeğeni Halil, hizmetçisi Ahmet ve hemşehrileri Bayram oğlu Hasan, Sülo namıdiğer Süleyman, Koca Hüseyin, Mehmet oğlu Rüstem ve Pala Hüseyin Ağalardır. Müddeiumumi muavini Cemil Bey iddianamesini yaptığı zaman o vakit gazetemizde bütün teferrüatile tafsil ettiğimiz gibi ika edilen cinayetleri inceden inceye tahlil ve teşrih edilmiş neticede de Halille Ahmedin yaşları nazarı dikkate alınmak üzere, Kara Alinin, Hüseyinin, Ahmedin ve Halilin idamlarını istemiş-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Muhabirimizin yetiştirdiği resimlerden: Müheyyiç bir sahne ve bir kafa vuruşu..

Atina'da yaptığımız maçlar çok dikkate şayandır..

İkinci maçta bazı hadiseler de oldu, Yunan antrenörü oyuncularımızın topunu deldi!..

Birinci ve ikinci maçın bütün tafsilâtını neşrediyoruz. Hadiseler nasıl oldu?. ve takımımız tekrar döndüğü sahadan nasıl çekildi?

IZMIR, 7 (Futbol kafilesine refakat eden hususi muhabirimizden) — Atina'da oynanan ikinci maçın neticesini müteakıp futbol kafilesile birlikte hareket halinde Pirede bekleyen Ege vapuruna dar yetişmiş ve vapur telsizi ile maç hakkında biraz malûmat vermiştim. Vapurun bu sabah İzmire uğramasından bilistifade umumî tafsilâtı gönderiyorum. Maç günü stadyuma giderken bütün oyuncularımızda temiz bir müsabaka yaparak Türk fütbolü hakkında Atina ahalisine hakiki bir fikir vermek azmi vardı. Tatbik olunacak tabiye esaslı surette görüşülmüş ve herkese sıkı talimat verilmişti. Geçen maçın verdiği neticelere göre takımda tadilât ta vardı. Bu cümleden olarak Kemal Faruki haf hattından sağ insayte alınmış, Muzaffer sağ açığa geçirilmiş ve Suphi sağ haf konulmuştu. Stadyum geçen maçtan daha kalabalık bir manzara gösteriyordu. Gelenlerin mikdarı herhalde yirmi binden fazla idi. Türk muhteliti saat üçten bir az evvel sahaya çıktı ve bunu Yunan muhteliti takip etti. Mutat merasim yaıldıktan, hediyeler verildikten ve iki taraf ahaliyi selâmladıktan sonra Bulgar hakem M. Doşef'in idaresinde saat tam üçte oyuna başlandı.

ZEKİ

Muvaffakıyetli bir akın: Zeki Yunan kalesinin önünde..

Birinci haftaym

İlk akını Yunanlılar yaptılar ve bir müddet Türk kalesini sıkıştırdılar. Dördüncü dakikada aleyhimize olan ilk korneri Yunan sağ açığı çekti ve kale önünde husule gelen bir kargaşalıktan sonra top uzaklaştı. Bunu müteakıp ikinci bir Yunan akını tekrar tehlikeli bir vaziyet ihdas etti. ve fakat sağ açığın isabetsiz bir şütü ile top avuta çıktı. Bu tehlike de atlatıldıktan sonra Türk takımı güzel kombinezonlarla Yunan kalesine indi ve Yunan müdafaası topu ancak kornere atmakla akını kesebildi. Rebii tarafından çekilen korner üzerine top bir az dolaştıktan sonra kaleden uzaklaştı. Yaptığımız ikinci bir akın da muhasım beklerinin seri müdahaleleri neticesinde akamete uğradı. Bunu müteakıp Yunanlıların bir hücumu çok yakından bir şütle neticelendise de Avni güzel bir plonjon yaparak tehlikeyi atlattı..

Artık Türk muhacimleri mükemmel kombinezonlarla ve açık paslarla ilerliyorlardı. Bu akınların biri esnasında Nihada bir firikik cezası verildi ve top Yunan muhacimlerinin ayağına geçti ise de müdafaamız bu akını kırarak gene hücumumuzu teshil etti. Kale önünde Zeki, Muzafferden aldığı bir pası çok kuvvetli bir şuta tahvil etti ise de maalesef açıktan gitti. Bu dakikaya kadar olan oyun çok mükemmeldi. Türk takımı yorgunluğunu almış ve nispeten istirahat etmiş olduğu anlaşılıyordu. Oyuncularımız yekdiğerile müsabaka eder gibi Atina halkına teknik itibarile yüksek bir oyun gösteriyordu. Bu meyanda bilhassa Reşat her tarafa yetişiyor ve Yunan akınlarını ortada kırıyordu. Hakem müteredditt ve bati.

Gol...

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Ete azamî Narh konacak

Et komisyonu vazifesini bitirdi

Et işlerini ıslah etmek üzere belediyede müteşekkil et komisyonu artık vazifesini ikmal etmiş ve bu baptaki mazbatasını hazırlamıya başlamıştır Komisyon evvelki günkü içtimaında nihaî kararını vermiştir.Bu karar narh mahiyetinde olmayıp karaman ve sığır etlerine azamî fiyat tesbitinden ibarettir. Azamî fiyatı ise daimî encümen tesbit edecektir. Komisyon mazbatasını bir kaç güne kadar encümene verecek ve encümen azamî fiyatı koyarak berayı tasvip şubatta şehir meclisine arzedecektir.

Kasaplar eti, konacak azamî fiyattan aşağı satabileceklerse de daha fazlasına satamıycaklardır.

Siyasî Tefrika: 49

Birinci Millet Meclisi

Yazan: Edirne Meb'usu
M. Şeref

Rauf Bey iki yüzlü bir siyaset takip ediyordu

Matbuat bütçesi için bile müzakere cereyan ederken muhalefet bütün çirkinliğini ortaya döküyordu

Muhalefet cephesi derhal sıraya dizildi. Halbuki onların istediği de bu idi. Salâhaddin Bey (Mersin) encümenden istizah talebinde bulundu. Doktor Tevfik Rüştü Bey (Menteşe) esbabı mucibe mazbatası kâfi izahatı havi olduğundan bahsetti. Ali Şükrü Bey (Trabzon) mutadı olan çevirme hareketile kanunun lüzumsuzluğunu izaha ve bir emniyetsizlik şekli vermek için işi mugalataya düşürmeğe başladı.

Salâhaddin Bey (Mersin) Basri Bey (Karasi) imdada koştular. Besim Atalay Bey (Kütahya) nakıstan kâmile doğru gidildiğini ve beni intihap edin diye kürsülerin, sıraların arasında dolaşanları söyledi. Birden kendine hücum ettiler. Tüccarsın, bakkalsın, vekil de olmak istiyorsun dediler. Ali Şükrü Bey (Trabzon) avaz avaz haykırmağa başladı.

Mahmut Esat Bey (İzmir) bu kanunun felsefî nazariyesini izah etmek istedi.

Muhalefet dayanamıyarak maksadını ortaya attı.

Hüseyin Avni Bey (Erzurum) bağırıp...

İşte iş bu idi. Kanuna değil müdafaai hukuk gurupuna hücum ediliyordu. O kadar kızılca kıyamet koptu ki. Gurup arkadaşları bu hücumun karşısında sarsılan gurup tesanüdünün zaafını gördüler yağmur gibi takrir yağıyordu. Kanun didik didik edilmişti. Reye konulduğu vakit müdafaai hukuk gurupunun ekseriyeti aleyhinde rey verdi. Ertesi gün her vekil ayrı ayrı istifasını meclise vermişti. Şimdi heyeti vekile intihap ediliyordu. Bu intihaptan sonra mecliste sarsıntı devam etti. Rauf Bey (Sivas) heyeti vekile riyasetine seçilmişti. Rauf Bey iki yüzlü bir siyaset takibine başlamıştı. Müdafaai hukuk grupundaki ekseriyet âzanın dağınıklığını ve kararsızlığını görüyor idi. Mecliste verilen bir kararın icra yolunda tasdiki mevzuu bahsolduğu zaman (Iradei seniye) ile tasdikinden söz açan bir meb'usa (İradei seniyeden) bahsetmişti. Rauf Beyin icra vekilleri riyaseti çok gürültülü zamana rast gelmişti.

Cephede kıpırtılar vardı. Gazi Hazretleri düşmana hazırladıkları darbeyi bildirmemişti.

Mahmut Esat Bey (İzmir)
Birinci Mecliste

Başkumandanlığın, Erkânı harbiye reisinin, garp cephesi kumandanlığının hareketleri o kadar yüksek ve vatanperverane idi ki dünyada büyük bir inhidam hazırlıyan bu azim teşebbüs her meraklı nazardan gizli kalmıştı. Büyük Gazinin Çankayadaki köşklerinde bir çay ziyafetinden bahsedildiği vakit kendileri cephede düşman mevzilerini tetkik ediyorlar ve indirecekleri darbenin tesirini düşünüyorlar idi.

Mecliste hiç kimsenin bir şeyden haberi yoktu. Ve olmamasında da çok isabet vardı.. Uzun kulaktan işitilen sözler bir şeyler olduğunu anlatmakta idi ise de, hakikati bilen arkadaşlar da bittabi susuyorlar idi. Artık mecliste mesele vukuatın ne olduğuna ve olacağına dair idi. Matbuat bütçesi müzakere ediliyorken bile meclis hâlâ muhalefetin çirkin sözlerini dinliyordu.

(Devamı var)

Tevfik Rüştü Bey

Vekil Bey dün sefirleri kabul etti

Hariciye vekili Tevfik Rüştü B. dün Tokatliyan otelinde meşgul olmuş ve Yugoslavya sefirile İsviçre sefiri M. Martin Danimarka sefiri M.Scov,Mısır sefiri Aptülmelik Hamza B. ve İtaya sefiri Baron Alosi'nin ziyaretlerini kabul etmiştir.

Tevfik Rüştü Bey yarın Batuma hareket edecektir.

Celâl Bey

İş bankası umumî müdürü Celâl bey bugün Ankaradan şehrimize gelecek ve yarın Tevfik Rüştü Beyle beraber Tahrana müteveccihen hareket edecektir.

HARİCÎ HABERLER

Fransız kabinesinde tadilât bekleniyor

Harbiye nazırı öldü. Yorgun Beriandda Hariciye nezaretinden çekiliyor

PARİS, 7. A .A. — M. Maginot'nun cenaze merasiminin Pazar günü yapılması muhtemeldir.

PARİS, 7. A. A. — Nazırlar meclisi dün gece ölen harbiye nazırı M. Maginotya millî cenaze alâyi yapılmasına karar vermiştir. Harbiye nazırı vekilliğin tayin edilen Bahriye nazırı M. Dumont ordunun matem tutmasını emretmiştir.

M. Maginot, 17 şubat 1877 de doğmuştur.

Sabık şurayi devlet muavinlerinden, Cezayir valii umuliği sabık dahiliye müdürü olan M. Maginot, M. Poincareenin riyaset etmiş olduğu Mause umumî meclisi reisi sanisi olmuştur. Mümaileyh, 1910 da Barle Duc meb'usu intihap edilmiştir. Ozamandanberi mütemadiyen meb'us çıkmıştır.

1913 kânunuevvelinden 1314 haziranına kadar Doumergue kabinesinde harbiye müsteşarı olan mumaileyh, umumî harbe çavuş olarak iştirak etmiş ve ağır surette yaralanmıştır.

M. Maginot, 1917, de Rilot kabinesinde müstemlekât nazırı, 1920 de Millerand kabinesinde pansiyon nazırı, 22 nisan 1924 tarihli ikinci ve nisan, haziran 1924 tarihli üçüncü Poincare, bundan sonraki François Marsal kabinesinde harbiye namın olmuştur.

1926 dan 1929 a kadar son Poincare kabinesinde 1929 temmuzundan teşrinisanisine kadar devam eden Briand kabinesinde, 1929 ve 1930 tarihinde iki Tardieu kabinesinde ve şimdiki Laval kabinesinde harbiye nazırlığını ifa etmiştir.

Demokrat sosyal grubuna mensup olan mumaileyh, 1912 ve 1913 senesinde meb'usan meclisi kâtibi umumîsi ve bir çok defalar harbiye encümeni reisi olmuştur.

İki gün evvel vefat eden Harbiye nazırı M. Maginot

Müteveffa harp salibini, askerî madalyayı hamil ve Legion d'Honneur nişanının Chevalier rütbesini haiz idi.

Bir kabina tadilâtı olacak mı?

PARİS, 7. A.A. — Bazı gazeteler, M. Maginot'nun yerine bir başkasının getirilmesi lüzumunu ve beynelmilel müzakerattan mütevellit büyük yorgunluklara düçar olan M. Briand'an inhilâl edecek nezarete birinin tayni imkânını derpiş eden makalelerile bir kabine tadilâtı yapılması faraziyesini öne sürüyorlar.

Le Matin gazetesi. M. Laval'in hariciye nezaretini kendisinin deruhte etmesi veyahut harbiye nezareti için ismi geçen M. Paul Boncour'a tevdi eylemesi ihtimali olduğunu yazıyor.

L'Oeuvre gazetesi de bazı meb'usların, M. Laval'in kabinenin istifasını vermeği tercih edeceği telakkisinde bulunduklarını yazmaktadır.

Almanlar tamiratın ilgasını bekliyorlar

BERLİN, 7. A. A. — Alman hükûmeti, bu hafta Lausanne konferansının teknik istihzaratını yapmağa teşebbüs edecektir.

Birkaç gündenberi Badede bulunan Almanya maliye nazırı M. Dietrich, bugün behemehal Berline dönmüş olacak ve imperatorluk kabinesi azası ile tamirat meselesinde ihtisas sahibi olan müsteşarlar, M. Bruning'in bizzat riyaset edeceği Alman heyetinin Lausanne konferansında takip edeceği hattı hareketi kat'î surette tesbit eyliyeceklerdir.

Almanyanın Lausanne konferansında ileri süreceği tezler evvelce gayet vazih ve sarih bir surette teşrih edilmiş olup bugünlerde yapılacak mütekaddim mesainin bu tezlerde en ufak bir tadil yapılmasını intaç etmesine katiyyen ihtimal verilmemektedir.

Almanya, Lausanne konferansından tamirat meselesinin kat'î surette hâllini,yani Almanyayı tamirat namile tediyatta bulunmaktan tahlis edecek bir hâl sureti beklemektedir.

Tevkifat Devam ediyor

Hintliler kanun haricinde tuz yapmağa başladılar

AHMETABAT, 7. A. A. — Polis sabahın ilksaatlerinde kongre liderlerinden 30 kişiyi tevkif etmiştir.

BOMBAY, 20. A. A. — Kongre icra komitesi sabık âzasından M. Masulipatan Madris ile liderlerden iki kişi nizamata riayetsizlik cürmü ile dün tevkif edilmişlerdir.

BOMBAY, 7. A. A. — Polis bu sabah saat 3 ile 4 arasında kongrecilerden 30 kişiyi ve ezcümle ujerat diktatörü Mahadev Defai Manilal Kathriyi tevkif edilmiştir.

Karachi'de tuz imaline başlandı

KARACHİ, 7. A. A. — Beş gönüllü, bugün tuz resmi kanununa muhalif olarak başlarında bir reis olduğu halde tuz imal etmek üzeer sahile gitmişlerdir. Bundan sonra umumî bir içtima aktetmişlerdir. Zabita müdahele etmemiştir. Kanuna karşı yapılan bu muhalefet yerli tacirleri sinirlendirmiştir. Bu asabiyt en büyük ecnebi mensucatı piyasalarından olan Karachide bu nevi mensucat satışının azalması dolayisile artmıştır. Yeni vaziyet fiyatlarının yüksekliğine rağmen yerli mensucata rağbeti arttırmıştır.

Dini hafta tamamen tatbik ediliyor

BOMBAY, 7. A. A. — 4 günden beri şehir, tarihin hiç kaydetmemiş olduğu bir şekilde dinî Hartal haftası devam etmektedir. Hususî işler bile thir ve talik edilmiştir. Mammafih kıymetler borsası bugün açılmıştır.

İtaatsizlik hareketi ve müslümanlar

LONDRA, 7. A. A.— Daily Telgraph gazetesi Hint vakayiine dair mutalealar serdederken, hali hazırdaki en büyük tehlikenin mağazaların boykokotajı olduğunu yazıyor. Çünkü bu tedbir, menfi itaatsizliğin en mühim silâhıdır. Fakat pek az istisnalar hariç olmak üzere müslümanlar bu hareketa iştirak etmemektedirler. Esasen müslümanlar, kongrenin maksadının kendi menfaatlerinin temamen muhalifi olduğuna kanaat için her türlü esbaba maliktirler.Ve zaten valii umumînin de müsade etmiyeceğine kanidirler.

Willington, Sir Tej Sapru ile görüşecek

ALLAHABAT, 7. A. A.— Hint liberalleri reisi Sir Tej Saprunun valii umumî tarafından yarın görüşülmek üzere davet edilmiş olduğu haber verilmektedir.

YENİ RUSYA
Yazan: FALİH RIFKI
ÇIKTI

SON DAKİKA

Halep'te sokaklar muharebe meydanı gibi

Aşiretlerin Halep civarına geldikleri ve şehre hücum etmek üzere bulundukları bildiriliyor

Bir kasaba işgal ve yağma edildi

ADANA, 7. A. A.— Suriyeden bildiriliyor: Şam ve civarında nisbî bir sükûn hükûmferma olmasına rağmen Halep ve havalisinde halkın galyan ve heyecanı artmıştır. Müsademeler gün geçtikçe fazlalaşmaktadır. Çarşılar halâ kapalı bulunmakta hergün ölü ve yaralı vukuatı kaydedilmektedir. Sokaklar muharebe meydanı şeklindedir. Mahalle ve çarşılarda devriyeler, tanklar dolaşmakta şiddetli müsademeler olmaktadır.

Rekka kasabası Urban tarafından işgal ve yağma edilmiştir. Urban kuvvetler mühim zayiat verdikten sonra savuşup gitmiştir. Çok mühim aşiretlerin Halep civarına geldikleri ve şehre hücum etmek üzre bulundukları bildirilmektedir.

Sabık Hidiv Hilmi Pş. Ankara'da

ANKARA, 7. A. A. — Sabık Hidiv Abbas Hilmi Paşa bu sabahki trenle şehrimize gelmiştir. Erden hükûmeti Sabık Başvekili Hasan Halit Paşa da müşarünileyh ile beraber şehrimize gelmiştir.

Japonlar Ilerliyorlar

İki şehir daha işgal ettiler. Amerika yeni tarziye istiyor

NEVYORK, 7. A. A. — Anlaşıldığına göre Harbindeki Amerika konsolosu hâdisesi daha henüz bitmemiştir. Japonyanın Vashingtondaki sefiri M. Debouchinin hariciye nazırı ile yeni bir mülâkatta bulunmak üzere dün akşam nezarete davet edilmiş olduğunu söylemiştik. Mumaileyh, Japonyanın tarziye vermiş olduğu hadise hakkında yeni Amerikan haberlerini ihtiva eden malûmatı almış olduğunu beyan etmektedir.

Anlaşılan Amerika bu tarziyeleri gayrikâfi bulmakta ve yeni tarziyeler talep etmektedir.

ŞANGHAY, 7. A. A. —Tien Tsinden gelen bir telgrafta büyük Çin seddinin denize ulaştığı noktada bulunan Shan Hai Kuan şehrinin bu sabahtan beri Japonlar tarafından işgal edilmekte olduğu bildirilmiştir.

LONDRA, 7. A. A. — Pekin'den Daily Expresse'e bildirildiğine göre Japonlar Houlato'yu işgal etmişlerdir. Diğer taraftan Nankin memurlarının menfi rüesası Çin hükûmetine şiddetli bir telgrafname göndererek siyasetini tebdil etmesi ve hatta bunun için Japonya ile harbi göze almasını talep etmeğe hazırlanmaktadırlar.

Ingilterede Fırtınalar

Manş denizi allak bullak, bazı gemiler istimdat ediyor

LONDARA, 7 (A. A.) — Dündenberi İngilterenin bütün cenup havalisinde esen fırtına akşam üstü durmuş bir hale gelmiştir. Plymouta'ta gelecek olan bütün gemiler teahhurla muvasalat edeceklerini bildirmişlerdir.

Tahlisiye vesaiti aldıkları istimdatlara koşmuşlardır. İki büyük yelkenli batmış, mürettebatı kurtarılmıştır. İngilterenin Atlas Okyanosu torpito muhripleri filotilâsı maiyetine memur bir balina gemisi Medvaid ırmağı üzerine karaya oturmuş mürettebattan biri kaybolmuştur.

LONDRA, 7. A. A. — Bahri muhit ve Manş denizi üzerindeki fırtına Phymouth'e gelmesi icap eden gemilerin muvasalâtını teehhüre uğratmıştır.

Vaucouver limanından gelen Balbao vapuru 24 saat teahhurla geleceğini bildirmiştir. Diğer taraftan havaların fenalığı hasabile İngiliz donanmasının talimlerini tehir ettiği bildirilmektedir.

İtalya'da bir infilâk

VICEN, 7. A. A. — Vafdagnodaki Faşist teşkilâtı merkezinde bir bomba patlamıştır. Bu infilâk cüz'î hasarlara sebep olmuştur. Nüfusca zayiat yoktur.

Haftalık siyasî icmal

Senenin, şimdilik tarihleri mlûm olan üç mühim konferansından birincisi için hazırlık devam ediyor. Eğer son dakika bir teehhur olmazsa, tamirat konferansı Lausanne'da kânunusaninin 18 inci günü içtima edecek. Bale'deki mütehassıslar komisyonunun raporundan sonra artık Almanyanın tamirat bedelini tediyeye iktidarı olmadığı tahakkuk etti. Bunu nihayet Fransa da teslim ediyor. Fakat en mühim mesele şudur: Acaba Almanya ya yine Moratorium mu vermeli? Yoksa bütün Young plânını yeni şeraite göre uydurmalı mı? Yani uzun sözün kısası, tamirat borcunu muvakkat bir halle mi raptetmeli yoksa Young plânı yerine yeni bir plân ikame ederek daimî şekilde mi halletmeli?

Bu nokta etrafında mühim ihtilâf vardır. Fransızlar, Young plânına dokunmak istemiyorlar. Esasen diyorlar, bütün bu müşkülât Young plânı imza edilirken derpiş edilmişti. Binaenaleyh meseleyi Young plânının kadrosu içinde halletmek mümkündür. Maksat, Almanya'nın para vermemesi değil mi? Almanya parayı vermez. Fakat Young plânı da hükümden sakıt olmaz. Young plânı Avrupa sisteminin bir cüz'üdür. Fransızların bu defa moratorium'u iki sene temdit etmeğe razı oldukları anlaşılıyor.

Almanlara gelince; bunlar tamirat meselesinin kat'î surette halledilmesi için şimdi zamanı müsait telâkki ettiklerinden, behemehal halledilmesini istiyorlar. Tamirat borcu, Almanlara göre, muvakkat halle dilemez. Çünkü bu, öyle tecil ile olacak iş değildir. Tecil ne kadar uzun müddet için yapılsa, tamirat borcu Damokles'in kılıcı gibi Almanya'nın başında asılı olarak kaldıkça, devlet için malî ve iktısadî vaziyetini düzeltmek mümkün değildir. Almanlar, malî şerait ne olursa olsun, bir defa daha tamirat bedei vermiyeceklerini inkâra bile lüzum görmüyorlar. Hükûmet vermiyeceğiz, diyor. müfrit fırkalar, verilecek menfî cevapta bir kutsiyet olduğunu söylüyorlar.

İngiltere de Almanya'nın tarafını iltizam etmiştir. İngilizlere göre tamirat meselesi her halde bu defa nihaî şekilde halledilmelidir. Bir tecil işi halledemez. Gerçi Young plânı, bir takım malî müşkülât karşısında bazı tedabirin alınacağını derpiş etmiştir. Fakat bu defaki buhran alelâde buhranlara benzemiyor. Young plânı imzalandığı zaman bu derece geniş ve şümullü bir buhran akla, havsalaya gelmemişti.

Tamirat meselesinin daimî şekilde halline en büyük engel, Amerika meclisi âyanının verdiği karardır. Bu kararla Amerika reisicümhuru Hoover borçlar meselesinde bir müsaadekârlık göstermek salâhiyetinden mahrum edilmişir. O derecede ki, bu defa bir Amerikalı müşahidin bile Lausanne'a gideceği çok şüphelidir. Halbuki eğer tamirat meselesinde Almanyaya müsaadekârlıkta bulunulacaksa — ve eğer Young plânı tadil edilirse bulunulacak demektir — bu müsaadekârlıktan mütevellit fedakârlıkların bir kısmı Amerikaya tahmil edilmek icap eder.. Gerçi Amerika tamirat bedeli almıyor. Fakat Almanya'dan alacaklı olan devletlerin alacaklısıdır. Amerika, kendi alacağı olan borçlarla, diğer devletlerin Almanya'dan alacakları olan tamirat bedeli arasında bir münasebet görmediğini iddia etmekle beraber, bu iddia daima nazariyatta kalmıştır. Amelî politika sahasında Amerika iki nevi borç arasındaki münasebeti tanımıştır. Ve bunun en büyük delili de Hoover moratorium'udur.

Ancak vaziyet bu merkezde olmakla beraber, ortada bir emrivâki vardır: Amerika kongresi reisicümhurun ellerini bağlamıştır. Kongrenin bu sarih kararı karşısında Hoover hiç bir şey yapamaz. Kongrede tatili faaliyet ettiğinden Amerika Lausanne konferansında bir rol oynayamaz. Binaenaleyh mesele şimdi şudur: Acaba moratorium'un temdidi suretile muvakkat olsun, plânın tadili suretile daimî olsun, Almanya'ya karşı İngiltere ve Fransa tarafından yapılacak her hangi müsaadekârlığı, bu devletler kendi başlarına yapabilir mi? Yani kendileri Amerikaya olan borçlarını tediye etmekte devam ederek, Almanyadan tamirat bedeli almıyabilirler mi?

Fransızların cevabı kat'îdir: Haber veriyorlar. Bunu yapamayız. Amerikalıların cevabı da ayni derecede kat'îdir: Evet diyorlar yapabilirler. Çünkü madem ki mesele imkân meselesidir, o halde Almanyanın yaptığı kadar da Fransa da yapabilmelidir. Hiç bir devletten almadığı halde Almanyadan nasıl ki tamirat bedelinin tediyesi isteniyor; daha zengin olan Fransa da Amerika'ya olan borçlarını hiç kimsedan para almaksızın tediye edebilir. Amerikalılar, Fransa'nın hattâ daha büyük bir borcu tediye iktidarı olduğunda aslâ tereddüt etmiyorlar. Ayân meclisinin müzakeratı esnasında bir âzanın söylediği gibi, Fransa'nın, borçlarını tediye hususundaki iktidarı bizim bu borçları bağışlamak hususundaki iktidarımızdan daha fazladır.

Amerikalıklar İngiltere için vaziyetin daha müşkül olduğunu itiraf ediyorlar. Bilhassa İngiliz lirası kıymetinin % 25 ni kaybettikten sonra borçiar dolar olarak tediye edileceğinden o nispette artmıştır. Amerika maliye nazırı Mellon dahi İngiliz lirasının sukutu üzerine İngiltere için vaziyetin müşkül olduğunu itiraf etmiştir. Fakat her halde Amerikalılar İngiliz borçlarında da müsaadekârlık gösterilmesine mütemayil değillerdir. Esasen Fransaya başka, İngiltere'ye başka muamele olamaz. Ayân meclisinin müzakeratı esnasında sarfedilen bazı sözler İngilizleri çok rencide etmiştir. Azadan biri, İngiliz müzelerinin asârı nefise ile dolu olduğunu ve İngiliz müstemlekelerinin de dünyanın her tarafına yayılmış bir halde bulunduğunu ve böyle zengin bir devletin iflâs edemiyeceğini söylemişti. İngilizlerin bu sözlerden çıkardıkları mâna, borçlara mukabil bazı asârı nefise ile müstemleke verilmesi talep ediliyor. İngiltere'yi böyle "Satar Ali,, vaziyetinde görmek İngiliz guru-

Tütün kongresi yakında toplanıyor

Ekonomi

Oda ihracat işine ehemmiyet veriyor

Raportörler yeni vaziyetler aldılar

Ticaret odasında yeni teşkilât dolayısile vazifelerde mühim tebeddüller olmuştur. Odanın bütün raportörleri tetkikat şubesi müdürlüğüne merbut bulunmaktadır. Her raportörün uhdesine mevcut vazifesinden maada ihraç eşyamızla meşgul olmak vazifesi de verilmiştir. Raportörler bu ihraç maddesinin vaziyetini dikkatle takip edecek, tayin edilen esaslar dahilinde meşgul olarak, her hafta nihayetinde bir raporla tetkikatı neticesini müdürlüğe bildirecektir. Diğer taraftan odada ilk defa bir raportöre yerli mallarla meşgul olmak vazifesi verilmiştir. Bu raportör yerli mallara ait her şeyle ve propagandasile meşgul olacaktır.

Nebatî Yağcılar

Dün toplanarak vaziyeti müzakere ettiler

Dün sanayi birliğinde nebatî yağ fabrikacıları içtima etmiştir. İçtimam sebebini Kocaeli meb'us Sırrı Beyin Büyük Millet meclisine verdiği sual takriri teşkil ediyordu.

Fabrikatörler dünkü müzakerelerinde şu neticeye varmışlardır:

Türkiyede mevcut nebatî yağ fabrikalarının umumî istihsal kabiliyetine göre yerli iptidai maddeler umum fabrikaların iki üç aylık ihtiyacın kifayet edemez.

Bugün şehrî 300,000 kilo raddesinde istihsal edilen (Vejetalin) memleketin her köşesinde istihlâk edilmekte, yalnız Ankara şehrinde ayda (50,000) kilo sarfolunmaktadır.

Vejetalin yapılan hindistan cevizi kabuğu memlekete girmediği takdirde yemeklik yağ ihtiyacının hayvanî yağlarla teminine imkân yoktur. Bugün ucuz fiat denilen ve okkasını 160 kuruşa satılan hayvanî yağlar, vejetalin yapılmadığı takdirde 2,3 misli fazla fiata satılacaktır.

Bu mikdarın bütün nufusuna taksim nisbeti yapılırsa senede adam başına bir kilo bile düşmez. Şunu da ilâve etmek icap eder ki memleketimizde çıkan zeytinyağı kâmilen memleketimizde istihlâk edilmez. Zeytin yağı tacirleri daha iyi fiatler le bunları harice gönderir. Zeytinyağının dörtte üçü harice gider. Binaenaleyh zeytin yağı da kâfi değildir.

Hindistan cevizi kabuğunun kilosu 13 kuruştur. Arzu edildiği zaman milyonlarca stok bulunabilir. Bunun yağı alındıktan sonra kalan köspesi Marsilya, Hamburg, diğer memleketlere ihraç edilir. Bu suretle memleketten çıkan paranın yüzde 40 ı gene memlekete girer.

Dünkü müzakerede, mahallen tetkikat yapmak üzere bir komisyon teşkilinin ve karara kadar vaziyeti hazıranın devamına müsaade edilmesinin hükûmette ricasına karar verildi.

Brezilyadan üzüm, incir isteniyor

Brezilyada bir ticarethane Odaya müracaatla incir, üzüm ve fındık almak için Odanın tavassutunu istemiştir.

Buğday yükseliyor

Buğday fiatlerindeki son tenezzülden sonra fiatler dün yeniden yükselmeğe başlamıştır. Buğday fiatleri son bir kaç gün içinde çok düşmüştü Ekstra beyaz buğdaylar dört kuruş otuz paradan muamele görmüştür. Dün fiatler biraz yükselmiş ve bu cins buğdaylar beş on paraya kadar çıkmıştır. Buğday fiatlerinin daha fazla yükseleceği ümit edilmektedir.

Borsaya ithali istenilen nebatî yağlar

Ticaret odası meclisi zaytinyağı ve diğer nebatî yağlarla zeytinlerin ancak Ticaret borsasında muamele görmesini kabul etmişti. İktısat vekâleti bu husustaki tetkikat dosyasını Ankaraya gönderilmesini istediğinden dün Odaca bu dosya vekâlete gönderilmiştir.

Mersinde Rus şekerleri

Sovyet bandıralı Leningrat vapuru beş gün evvel Mersine gelmiş ve dört yüz ton kadar şeker getirmiştir. Geçen sene Mersine hariç memleketlerden 1500 ton kadar şeker gelmiştir. Bu sene ise gelen toz şeker mikdarı 900 tona baliğ olmuştur. Uşak şeker fabrikasında hali hazırda elli vagon kadar sevke müheyya mal bulunduğu haber alınmıştır. Fabrika cenup vilâyetlerimize toz şeker gönderecektir.

Ofis istihbara ehemmiyet yeriyor

Bu sene ihracat ofisini haricî teşkilâtına büyük bir ehemmiyet vererek, küçük, fakat esaslı bir harici istihbar teşkilâtı vücude getirecektir. Bilhassa Pire ve İskenderiyede iki ajanlık tesis olunacaktır. Ofisin dahili teşkilâtında da bazı tahavvülât vücude getirileceği söylenmektedir.

Borsa fiatları

Kambiyo	Kapanış		
Fransız frangı	12	06	00
Ingiliz lirası	7	14	00
Dolar	47	35	73
Liret	9	29	29
Belga	3	40	91
Drahmi	36	40	18
Isviçre frangı	2	42	91
Leva	61	60	00
Florin	1	17	88
Kuron Ç.	15	89	00
Şiling A.	4	20	00
Pezata	5	60	86
Mark	2	00	00
Zloti	4	20	00
Pengo	3	78	00
Ley	79	45	00
Dinar	26	32	00
Çervonets	00	00	00

Tahvilât	Kapanış		
İ. Dahilî	00	00	
D. Muvahhade	38	50	
A. Demiryolu	17	05	

Borsa Harici			
Altın	9	55	
Mecidiye		49	00
Banknot	2	35	

Gençler mahfelinin müsameresi

Aksaray gençler mahfili dün gece Davutpaşa orta mektebinde bir müsamere tertip etmişlerdir. Müsamere kalabalık olmuş ve gençler muvaffakıyet göstermişlerdir. Müsamerede bir piyes, bir de komedi temsil edilmiş, monoloğ söylenmiş ve musiki şubesi tarafından çok güzel parçalar çalınmıştır.

Tütün Kongresi

Şubatta toplanacak kongrede hangi meseleler konuşulacak?

Ankarada toplanması mukarrer büyük tütün kongresi hakkında dün şehrimiz iktisadî meharilinde mühim malûmat gelmiştir.

Aldığımız malûmata nazaran, tütün kongresi kat'î olarak 1 Şubat tarihinde toplanacaktır. Kongrede Ziraat bankası murahhası ve tütün işlerile meşgul olan millî bankalar murahhaslarile İstanbul Ticaret odasından üç, diğer odalardan birer murahhas ve tütün işlerinde ihtisas sahibi zevat bulunmaktadır. Kongre ruznamesi şu şekilde tertip edilmiştir.

1 — Tütün zeriyatının tahdidi.

2 — Tütün ticaretinin inkişafı çareleri.

3 — Kaçakçılık meselesi ve mâni olacak tedbirler.

Büyük tütün kongresi iktısadî mahafilde alâka ile beklenmektedir.

Ticaret ve Sanayi bankası

Heyeti umumiye kararı ile tasfiyesine başlandı

Uzun bir müddetten beri vaziyeti meşkûk bulunan Ticaret ve Sanayi bankasının nihayet tasfiyesine karar verilmiştir.

Ticaret ve Sanayi bankası büyük bir ikrazla Cenevre bankasına merbut bulunmakta idi. Almanaydaki malî buhran başladığı esnada Cenevre bankası da tatili tediyat mecburiyetinde kaldığından, Ticaret ve Sanayi bankası fena vaziyete düşmüştü. Bankanın o zamandan beri vaziyeti düzeltilememiş ve millî bankalarla bir anlaşma yapabilmek için vuku bulan teşebbüsler de akim kalmıştı. Nihayet banka heyeti umumiyesi içtima ederek tasfiye kararını vermiştir. Tasfiye memuru olarak İş ve Ziraat bankalarile Cenevre bankası tayin edilmiştir. Bankanın tasfiyesine derhal başlanmıştır.

Küçük Haberler

* Veremle mücadele Cemiyeti idare heyeti çarşamba günü toplanarak Erenköydeki sanatoryoma muktazi malzemenin mübayaasını görüşmüş ve senelik kongrenin de ayın 29 uncu cuma günü saat 10 da Halkevinde içtimaına karar vermiştir.

* Fatih kazasındaki tahrir komisyonları 85 mahalleden 80 mahallenin cetvellerini malmüdürlüğüne vermişlerdir. Malmüdürlüğü de cetvelleri Maliye şubelerine tevdi etmiş ve şubeler de emlâk sahiplerine tebligatta bulunmuşlardır. Geriye kalan beş mahallenin cetveli de yakında verilecektir.

* Evkaf işlerini tetkik etmek üzere Antalyaya gitmiş olan evkaf hukuk işleri müdürü Süleyman Bey dün avdet etmiştir.

* Etıbba odası heyeti idaresi dün mutat içtimaını akdetmiştir.

Yerli malı yerine ecnebi malı alana ceza!

Ecnebi malı alanlardan ceza alınacak vermiyenler cemiyetten çıkarılacak

Mühendis mektebi talebe cemiyeti azası içtima halinde

Mühendis mektebi talebe cemiyeti, azasının yerli mallar kullanmasına karar vermiş ve bu hususta azadan Şevki Beyle arkadaşları tarafından verilen bir takrir üzerine cemiyet nizamnamesine ilâve edilecek maddeleri tesbit için dün fevkalâde bir kongre toplanmıştır. Kongre birinci reisliğine Osman Nuri ikinci reisliğe Kenan, kâtipliklere Şeref ve Rifat Beyler intihap edildikten sonra müzakerata başlanmıştır. Evvelâ takrir sahibi olan Şevki Bey takririni izah ederek maksat memlekette yerli malının revacını temin olduğunu ve cemiyetin bu meselede halka rehber olması lâzımgeldiğini söylemiştir.

Bundan sonra cemiyet azasının yerli malı kullanmaları mecburî olduğuna dair cemiyet nizamnamesine ilâve edilecek maddeler okunmuştur. Birinci madde cemiyet azasının her türlü ihtiyacını yerli malından tedarik etmesi mecburî olduğuna dairdir. Bu madde leh ve aleyhinde söylenen bazı sözlerden sonra kabul edildi. İdare heyetinin bunu murakabe edeceğine ve azasına yerli malları hakkında malûmat vereceğine ve kolylık göstereceğine dair olan 2 inci ve üçüncü maddeler münakaşasız kabul edilmiş ise de yerli malı kullanmıyanlar hakkında tertip edilecek cezalara dair olan madde münakaşayı mucip olmuştur.

Neticede yerli malı kullanmıyan azanın tecziyesi ve maddenin şu suretle tesbiti takarrür etmiştir:

Ecnebi malı alan aza, aldığı malın fiatı on liraya kadar olursa bunun yüzde 15 i nispetinde, on liradan fazlası için beher lira başına yüzde on ilâvesile para cezası verecektir. Bu cezayı vermiyen aza heyeti umumiye kararile cemiyetten ihraç edilecektir. Kongre millî iktısat ve Tasarruf cemiyeti reisi Kâzım Paşa hz. lerine arzı tazimat için bir telgraf keşidesine karar vererek dağılmıştır. Kâzım paşa hazretlerine keşide edilen telgraf şudur:

"Yerli mallar hakkındaki heyecanı tamamen hisseden ve bu hususta ki rehberliğinizden müstefit olan cemiyetimiz azası bugün aktettikleri fevkalâde kongrede arzularının fiilen tahakkukunu temin edecek kararlar verirken zatı devletlerine bu vesile ile hürmetlerini takidm ederler Ef.

Yüksek Mühendis mektebi talebe cemiyeti fevkalâde kongre reisi
Osman Nuri

Maarifte

Yılbaşı Tatili bitti

Mekteplerde yarın tedrisata devam edilecek

Yılbaşı dolayısile tatil edilen mektepler yarından itibaren tekrar derslere başlıyacaklardır.

Devlet matbaasında basılan kitaplar

Devlet matbaasında basılan bazı eserleri tetkik etmek üzere maarif vekâleti neşriyat müdürü Faik Reşit B. bir iki ay kalmak üzere şehrimize gelmiştir.

Maarif müsteşarı Ankaraya gitti

Bir müddenttenberi şehrimizde bulunmakta olan maarif müsteşarı Salih Zeki B. dün Ankaraya avdet etmiştir.

Orta mektepler için tarih kitapları

Ortamektepler için devlet matbaasında basılmakta olan tarih kitaplarının tabı bitmiştir.

Önümüzdeki hafta mekteplere tevzi edilecektir.

Çocukların okuyacağı mecmualar

Maarif müdürlüğü ilk mekteplere bir tamim göndererek, küçük talebenin okuması için tavsiye edilen mecmua ve kitaplar haricinde mecmua ve kitap okutturulmaması bildirilmiştir.

Vilâyette

İdare Hey'eti

Dün Vali muavininin riyasetinde toplandı

Vilâyet idare heyeti dün Vali muavini Fazlı Beyin riyasetinde toplanmıştır. Bu içtimada bazı idari davalara bakılmıştır.

Defterdar Bey

Defterdar Şefik Bey rahatsız olduğundan dün daireye gelmemiştir.

Adliyeda

Kocasını öldüren Kadın

Cani kadın müstantikliğe tevdi edildi

Bakırköyüne tâbi Avas karyesinde kocası Hüseyni zehirliyerek öldüren Sanem kadın müstantikliğe tevdi edilmiştir.

Yanlış kararname

Dün ağır ceza mahkemesinde bir mahalle ihtiyar heyeti ile hilâfı hakikat beyanname veren bir zatın muhakemesine başlanılmıştır.

Mehmet Sadık bey isminde bir zat başka yerde çalıştığı halde kendisini işsiz gibi göstererek hilâfı hakikat beyanname vermiş, Beşiktaşta Kılınç Ali mahallesi ihtiyar heyeti de bu işi bildikleri halde hilâfı hakikat beyannameyi mühürlemişlerdir. Son tahkikatın açılmasına dair vilâyet idare heyetinin kararnamesi okundu. Fakat kararnamede zikredilen maddeler atfedilen cürme uymuyordu. Maznunların vekilleri bu noktaya işaret ettiler ve kararnamenin tashihini istediler. Heyeti hâkime tashih için kararnamenin vilâyete iadesine karar verdi.

Kaçakçılar filmi faciası

Kaçakçılar filmi yapılırken Maslakta vukubulan ve bir kişinin ölümü, bir kişinin de ağır surette yaralanmasile neticelenen facianın muhakemesine dün devam edildi. Yapılması takarrür eden keşif günü ehli vukuf keşif mahalline gitmişse de, o gün hava ve yerler karlı olduğu için keşif yapılamadığı anlaşıldı. Yeniden keşif yapılması için muhakeme başka güne bırakıldı.

Karakolları teftiş

Müddeiumumilik polis karakollarında adli muamelâtı teftiş ettirmektedir.

Şahitler getirilecek

Çiftesaraylar civarında yamalı Fatma isminde bir kadını ağır surette yaralamakla maznun Feyzullh oğlu Hüseyinin muhkemesine dün ağır ceza mahkemesinde başlanılmıştır. Hüseyin cürmünü inkâr etmiş, yamalı Fatma kendisini Hüseyinin yaraladığında ısrar eylemiştir. Muhakeme şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Yeni Muhriplerimiz

Pazar günü gelmesine intizar ediliyor

İtalyada Ansaldo tezgâhlarında inşa edilmiş olan yeni muhriplerimizden birinin daha bugün limanımıza gelmesi ümit edilmekteydi. Fakat dün geç vakte kadar şehrimiz resmî mahafiline bu hususta malûmat gelmemiştir.

Yeni muhribimizin pazar günü limanımıza gelmesi ümit edilmektedir.

Yeni cüzdanlar

Eytam, eramil ve mütekaidinin ellerindeki cüzdanlarının tediye puslaları kalmadığı cihetle, şubatta yapılacak yoklamada yeni cüzdanlar verilecektir. Bu cüzdanlardan 7000 adedi Fatih malmüdürlüğüne gönderilmiştir. Diğer malmüdürlüklerine de peyderpey gönderilecektir. Bu gibi maaş ashabının cetvelleri yeniden tanzim edilmektedir.

Belediyede

Memba Suları

Fahiş fiatlarla satıldığı anlaşıldı

Vaki olan bazı şikâyetler üzerine belediye içecek su fiyatları hakkında tetkikat yapmağa başlamıştır. Sucular ekseriya iyi suyun bir tenekesini 100 para, beş kuruşa aldıkları halde bardağını kırk paraya satmaktadırlar. Bu ise çok fahiş görülmektedir. Memba sularının ise şişesi perakende beş kuruşa, sinemalar ve sair gibi yerlerde ise 10 - 15 kuruşa satılmaktadır. Keza bu fiatler de çok yüksek görülmektedir. Memba suları kapalı şişeler içinde ve daha masraflı olduklarından bunlar makul bir raddeye indirilecek, bardakla verilen iyi sular ise gene tenzil olunacaktır.

Ramazanda davullar çalacak

Dünkü gazetelerden biri Ramazanda geceleri davul çalınmayacağını yazıyordu. Bu hususta yaptığımız tahkikata nazaran, böyle bir şey yoktur. Geceleri muayyen vakitte gene davullar çalınacaktır.

Mezarlıkların haritaları

Belediye mezarlıklar müdürlüğü şehir mezarlıklarının haritalarını ikmal etmiştir. Arsa gibi satılacak olan metruk mezarlıklar ayrıca tefrik ve tesbit olunmuştur. Arsa olarak satılacak mezarlıklardan belediye mühim varidat temin edecektir. Çünkü metruk mezarlıklar ekseriya şehrin en şerefli yerlerinde bulunmaktadır.

Dahiliye vekâletinin yeni bir eseri

Dahiliye vekâleti "Belediyeler„ namile yeni bir eser neşretmeğe karar vermiştir. Bu eserde şehirlere ait umumi malûmat, yollar, âbideler, mektepler, sular ve saire hakkında izahat bulunacaktır. Eser resimli ve haritalı olacaktır. Vekâlet bu husus için İstanbul belediyesinden de malûmat istemiş ve 30 sahifelik bir rapor gönderilmiştir.

Belediyenin kestiği cezalar

Belediye tarafından esnafa kesilen cezalara vaki itirazlara sulh ceza mahkemeleri bakmaktadır. Geçenlerde Beyoğlu sulh ceza mahkemesi bir konturat cezasının iptaline karar vermiştir. Sulh ceza mahkemelerinin kararları ise kat'i olup kabili temyiz değildir. Rüsumu belediyeden mütevellit cezalar ve esnafa tarhedilen cezalar kabilinden olmadığından, belediye bu konturat cezası meselesi için Şurayı Devlete ve Dahiliye Vekâletine müracaat etmeğe karar vermiştir.

Nişanlanma

Çürüksulu Mahmut paşanın kerimesi Meziyyet hanımla Akşam muharrirlerinden Valâ Nurettin Bey nişanlanmışlardır. Genç muharriri tebrik eder, saadetler temenni ederiz.

Kolera tedbirleri kaldırıldı

Gerek kara ve gerekse deniz tarikile Irak'tan Türkiyeye gelecek yolcular hakkında ve Basra müvaredatına karşı konulmuş olan bütün tedbirler kaldırılmıştır. İraktan gelecek gıda maddelerinin Türkiyeye duhullerine sabıkı veçhile mümanaat olunmasına ve Basra körfezi sahillerindeki İran hükûmetine ait limanlar müvaredatına karşı konulmuş olan tedbirlerin tatbikına devam olunacaktır.

---

runa çok dokunmuştur.

İngiliz veya Fransız gururu rencide edilmiş olabilir. Fakat şu muhakkaktır ki hem izzeti nefis etrafında bu kadar hassasiyet, hem de borcu tediye etmemek bir arada gidemez. İngilizlerin ve Fransızların istedikleri şudur ki, hem borçlarını tediye etmesinler; hem de borçlarını tediye edermiş gibi muamele görsünler. Hakikatte etmesinler de kendilerini bütün dünya ederlermiş gibi görsün. Öyle bilsin. Dünyanın alacaklısı olan devletlerin bazen de verecekli vaziyeti ne düşmeleri dünya için faydalıdır.

* * *

Mançurya'da harp tekrar başladı, diyecektik amma, Cemiyeti Akvam bir muharebe olduğunu kat'iyen kabul etmiyor. Japonya da harp kelimesinin kullanılmasını sureti kat'iyede menetmiştir. Bu vaziyette Mançurya'nın eşkiyadan tathiri suretile Japonya'nın kendi kendini müdafaa muamelesi başladı diyeceğiz. Öyle ya müdafaa hakkı Kellogg misakile de tanınmıştır. Cemiyeti Akvamın da müdafaaya bir diyeceği olamaz.

Japonlar geçen ay hareketlerini tevkif etmezden evvel Çinçu denilen şehirden maada Mançurya'yı kâmilen işgal etmişlerdi. Gerçi Cemiyeti Akvam meclisine tahliye edeceklerini vadediyorlardı. Fakat icabında eşkiyaya karşı tedabir almak hakkını da muhafaza ediyorlardı. Son hareket "Eşkiyaya karşı tedabir„ cümlesindendir. Çinçu da işgal edilmiştir. Binaenaleyh şimdi Çinliler tamamen Mançurya'dan ihraç edilmiş bulunuyorlar. Çünkü Çinçu meşhur Seddi Çin'in şimalindeki ilk şehirdir. Esasen Japonlar geçen ay bu şehri de işgal etmek üzere iken, Çinlilerin mukavemetini kıramadıkları veya Cemiyeti Akvamın tenbihatile âmil oldukları için değil, Amerikanın protestosundan korktuklarından bu tasavvurlarından vaz geçmişlerdi. Arada Ayân meclisi toplandı ve dağıldı. Amerikada Ayân ve Meb'usan daha çok tamirat borçlarından bahsettiler. İngiltereye ve Fransaya karşı ateş püskürdüler. Japonya ara da unutuldu. Binaenaleyh Japonlar bu noktada fazla evhama kapıldıklarını düşünerek cenuba doğru ilerlemeğe ve Çinçu'yu da işgal etmeğe karar verdiler.

Çin bermutat Cemiyeti Akvama bir protesto yollıyarak istimdat istemiştir. Fakat daha evvel üç içtimada Mançurya işini halletmeğe muvaffak olmıyan meclis, bu defa imdada gitmetkte istical göstermiyor. Cemiyeti Akvamın bu meselede prestiji çok haleldar olmuştur. Çinin bu meseleyi Japonya ile hususî müzakere ile daha kolay halledeceği ileri sürülmektedir. Bu da Japonyanın ilk ileri sürdüğü teklifti. Şimdi Cemiyeti Akvamı bu işe karıştırmak hata olduğu söyleniyor. Hattâ bazı gazeteler, Cemiyeti Akvamın şark memleketleri arasındaki ihtilâfları halledemiyeceğini iddia edecek kadar ileri gidiyorlar. Filhakika Aksayı Şarktaki tecrübeden sonra Cemiyeti Akvamın bütün hüviyeti değişti. Amerika esasen cemiyeti tanımıyor. Şimalî Amerikadan maada diğer Amerika devletleri cemiyete âza olarak girmişlerse de Monroe kaidesine isinat ederek Amerika cemiyeti asla yeni dünyaya karıştırmaz. Afrika hakkındaki siyaseti de manda namı altında müstemleke siyaseti olduğuna göre, Aksayı Şarkta nüfuzundan çıkarsa, Cemiyeti Akvam yalnız Avrupa devletlerinin ve onlardan da bazılarının, cemiyeti olacak.

* * *

Hindistanın manzarası ansızın değişti. Esasen İngilterede Amele hükûmeti iktidardan düşüp te Muhafazakârlara istinat eden millî hükûmet iktidara geldikten sonra, Amele hükûmeti zamanında takip edilen mülâyemet siyasetinin de değişmesi bir zaruret halini almıştı. Muhafazakârlar Gandi ile Hindistan valii umumisi arasında bir mütareke akdine kadar ileri giden bu siyaseti zaaf telâkki etmişlerdi. Fakat siyasetin, Yuvarlak masa konferansı devam ederken değişmesi doğru olamazdı. Yuvarlak masa konferansı esnasında da mahirane siyasî tabiyelerle Hintlileri zayıflaştırmak ve bütün kuvvetle taarruza geçmek istediler. Ve buna muvaffak ta oldular. Siyasî hayatta becerik siz ve tecrübesiz olan Hintliler ikinci Yuvarlak masa konferansında biribirine geçtiler. Gandi Hindistana avdet ettiği zaman Parya'ların tezahüratı gösterdi ki, Hindular dahi aralarındaki tesanüdü kaybetmişlerdir. Diğer taraftan millî kongre liderlerinin Hindistandaki yanlış tabiyeleri de ayrı bir sebep teşkil etti. Ve İngiliz ler şiddet siyasetini takip etmeğe karar verdiler.. Gandi ve diğer liderler tevkif edildi. Millî kongre dağıldı. Kongre binası işgal edildi. Ve İngiliz idaresi, Hint millî hareketine açıktan meydan okumağa karar verdi.

Bu kararla Hintlilerle İngilizler arasında yeni bir mücadele başlıyor. Filhakika şiddet siyasetinin meseleyi halledemiyeceği söyleniyor. Eğer halledebilseydi, şimdiye kadar İngilizler tatbik ederler ve Hint meselesini halledlerdi. Bu, doğru olmakla beraber, İngilizlerin şiddet siyasetini şimdiye kadar tatbik etmek istemeleri ve şimdi tatbik etmeleri de manidardır. Demek ki evvelden muvaffak olamıyacaklarını bildikleri bu tedbirin şimdi muvaffak olacağına kanidirler. Ve Hintliler arasındaki son tefrikada İngilizler bu fırsatı bahşetmiş görünüyor..

Bu mücadelede hangisinin kazanacağı malûm değildir. Her halde öyle görünüyor ki, artık Gandi nüfuzunu kaybetmiştir. Hindistan istiklâline kavuşmak istiyorsa, başka liderlerin başka yollar takip etmesi lâzımdır.

Yuvarlak masa etrafındaki konferanslardan bir netice çıkmaz. Üç çeyrek asır evvel Bismark'ın alman ittihadını temin için koyduğu kanun hâlâ milletlerin istiklâl davasında meridir.

— Kan ve demir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Milliyet

Asrın umdesi «Milliyet» tir.

8 K. SANİ 1932

IDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: 24310 — 24319 — 24318

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava bulutlu olacak ve rüzgâr lodostan esecektir. 7-1-932 tarihinde tazyiki nesimî 765 milimetre, azamî suhunet 8, asgarî 2 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

Davul

Tanırsınız! Sesi uzaktan iyi gelir... Tokmağı çaldıkça ses verir.. İple boyuna asılır.. İçi boş dışı deri ve ahşaptır.. Sıkıya gelemez patlar.. Rütubette gevşer, sıcakta gerilir.. Gazeteciliğe hayli müşabeheti vardır..

İşte bu davul denilen şey biz de resmen iki vazife görür..

1 — İhtiyar heyetleri intihabını haber vermek;

2 — Oruç tutacakları ramazanda sahura kaldırmak.

Belediyemiz, halkın daima rahatını düşündüğü için bu sene ramazanda davul çaldırmıyacak ve bu çirkin âdeti ortadan kaldıracakmış!..

Adetin çirkin olup olmadığını mucibi münakaşa görürüm, fakat halkı rahatsız etmek meselesinde belediyemizin davulu lüzumsuz görmesi pek haklıdır. Sokaklarda gece otomobil klâksonu, sarhoş narası ve saygısız bir takım heriflerin bağırıp çağırmaları, kaba kaba lâtife edip şarkı söylemeleri halkı zaten daima uyanık tuttuğu için artık onları davulla uyandırmıya mahal yoktur.

Davul çalmanın ayıp olmasına gelince.. Sahurda davul çalmak sessiz sedasız yaşıyan, evinde hatta çalar saati olmıyan ücra mahalleler sekenesi için pek lüzumlu bir şeydir.. Bu olmazsa sahura uyanamaz uyanamazsa orucu sahur yemeden tutar ve sıhhati muhtel olur..

Hassas belediyemizin gözüne batan bu eski âdet sahurdan kaldırmadan evvel, güpe gündüz, pırtıl bir herifin boynunda bir mütevekkil davulun: "Güm, güm de güm güm,, çalındıktan sonra:

"— Yarın mahalle ihtiyarları intihabı var. Arpacı camisine buyurun!,, diye bağırdığını hiç görmemişti. Asıl ayıp budur.. Uyuyan bir adamın uyanması için davul çalmak en mantıkî şeydir. Lâkin uyanık bir halka intihap vazifesini davulla ihtar etmek pek yakışıklı ve güzel bir şekil midir?

Rüzgâr gelen delikler

Şirketlerimizin, tüccarımızın ekserisinde garip bir zihniyet peyda oldu... Meselâ: Kibrit inhisarı hükûmete müracaatla: "— Halkta çakmak var. Onun için kibrit satışı azaldı.. Çakmağı yasak ediniz!,, diyecekmiş..

Hükûmetin ne cevap verdiği veya vereceği malûm değil! Fakat bu talep haddi zatında benim garibime gitti.. Kibrit satılsın diye bugün halkın elinden çakmağını alalım.. Yine kibrit satışı artmazsa bu sefer de kibrit çok kullanılsın diye sigara kâğıdını ortadan kaldırıp halkı pipo içmeye ve bu suretle fazla kibrit yakmıya icbar edelim. Daha sonra bilmem ne!..

Sonra: Filân şirket ziyan ediyor.. Otobüsleri yasak edelim.. Sıkıştıralım..

İyi ama! bütün bu hususî menfaatlerin bozulmaması için ben, yani halk neden muttasıl sıkıntıya girsin?.. Neden kibrit şirketi kâr etsin diye günde bir kutu kibrit yakmıya mecbur olsun?..

Rüzgâr gelen delikleri böyle birer birer kapadıkça havasızlıktan patlıyacağız yahu! Böyle ticaret mi olur?!

FELEK

Neşriyat hayatı

Beş Hasta var!

Yazan: Etem İzzet Bey

Bir hayatın acı hikâyesinin içine bütün bir cemiyet varlığının derin derin tahlilini sıkıştıran bu roman kitap halinde çıktı..

Geçen sene "Milliyet,, sütunlarında tefrika edilen "Beş hasta var!,, şimdi de kitap şeklinde ortaya kondu. Bu roman, Etem İzzetin son eseridir Birkaç senenin içinde romanlarmızıa listesine genç muharririn ilâve ettiği eserlerin dördüncüsüdür. "Yakılacak kitap,, , "Iztırap çocuğu,, "Aşk güneşi,, ve "Beş hasta var,, .. Bu dört eseri yan yana koyarak yazanın geçirdiği ilerleme buhranlarını romanlarından sorsak önümüzde adeta bir fikrin tarihi belirir bir çizgi halinde görünür. Genç romancının gözlerindeki adese altında, hayatın muhtelif şekillerinin bıraktığı akisleri, bu romanlarda size belirtir.

"Beş hasta var!,, ın mevzuu çok acıklıdır: Basit bir aile kucağında yetişmiş, komşu çocuğuna yürekten bağlanmış güzel bir genç kız var. Bu kız, bir sandal kazası neticesinde görüştüğü zengin Mısırlı bir Paşanın çılgın sevgisine uğrayor. Övey babası, paşanın altınlarına tamah ederek kızı, bütün inadına rağmen, aldatma yolile paşanın yalısına atıyor. Sevdiğinin hürriyeti bahasına kendini Paşaya mal etmek mecburiyetinde kalan genç kz, o zamana kadar, sevgisi için, sevgilisi için yaşarken, o zamandan sonra "yaşamak için yaşamak,, düsturuna bağlanıyor.

Zengin Mısır Prensesi kesilen genç kadını seyahatlerinde, zevk hayatında, kendini hoşuna giden erkeğin kucağına atışında takip ediyoruz. Alabildiğine kendini hayata koyuveren Prensesin bir mazereti var: O yaşamak için yaşıyor, o eski genç kız rusunun ölümünün intikamını o ölüme sebep olanların hepsini kendi zevkine payimal ederek almak istiyor.

Prenses, o kadar zevkine mecbur bir keyif hayatı sürüyor, cemiyetin şartlarını o kadar hiçe sayıyor ki nihayet ihtiyar Prens bile kıskançlığından kuduruyor. Şiddetli bir kavga!. Evvelâ muvakkat bir ayrılık... Bu sırada genç kadın, yine yaşamak için yaşamakta devam ediyor. Âşıkile birlikte elmaslarını satarak kendini idareye çalışıyor. Bu defa da nazırlar, iş adamları, zenginler bu bal almacak çiçeğin etrafına üşüşüyorlar. Genç kadının serbest hayatı o kadar ileriye gidiyor ki nihayet tekrar birleşmeden ümidini kesen Prens, boş kâğıdını yolluyor. Kadına göz koyan nazırlar, âşıkını da valilikle Bağda'da yolluyorar.

Kocasından boşanmış, âşıkından ayrılmış, kazanç membaları kurumuş olan genç ve güzel kadının etrafını saranlar, paralarile onun vücudünü satın alabiliyorlar: Fakat kalbini asla...

Roman, kahramanını, bize on bir sene süren bu uzun, mer hametsiz hayattan sonra, morfinoman, kokainoman, düşkün bir kadın halinde bir daha gösteriyor. Kibar âleminin bu en nazik çiçeği, şimdi bir sokak kadını kesilmiş.. Bitkin ve çaresiz bir halde sürünürken bir artiste rast geliyor: Bu düşkünlüğün içinde gizli olan cevheri san'atkâr duyuşile hisseden artist, kadını anasına kavuşturuyor. Himaye ediyor.

Ne çare ki geçen bu çirkin hayat, genç kadının bitkin vücudüne en fena damgasını vurmuştur; bu hayatın en acı neticelerinden biri bu zavallı vücude musallat olmuştur: Frengi...

Kendini kahreden bu neticenin önünde kadın kuduruyor: Deli hamlelerile koşuyor, felâketinin ilk sebebi olan Paşayı, onun vekilharcini, sabık nazırlardan ikisini ısıra, dalaya, hastalığına arkadaş ediyor. Kendi de, son nefesini annesinin yolda rast gelip ölüm döşeğinin başına getirdiği ilk ve eski sevgilisini son defa kokluyarak veriyor..

Romanın beş hastası, işte bu frengiye uğramış bedbaht kadınla onun, felâketinin intikamını almak için, daladığı dört adamdır. Fakat romanın şahısları arasında hasta olmıyan yok gibi: Para tamahile kuduran övey baba, âcizlik içinde kızını ziyan eden anne, zevk âlemlerinde çıldıran sürü sürü âşıklar, hep birer hastadır. Roman hakikatte beş hastayı değil, bütün bir cemiyetin hastalığını teşhis ediyor.

Etem İzzet, bu teşhisini sadece bir hastalık haber vermek şeklinde bırakmıyor. Bunun derinliklerine girerek hastalığın sebeplerini de bulup gösteriyor. Muharririn görüşüne göre, bu hastalığın sebebi, dün ile yarının arasında ahlâkın geçirdiği büyük buhrandır. Dünkü cemiyetin bir nizamı vardı. Bu nizam, asırlarca yerleşmiş bir takım ahlâk inanışları üstüne dayanıyordu. Bu inanışlar bugün ortadan kalkmıştır. Yarınki cemiyetin de yeni bir nizamı, yeni ahlâk inanışları olacak. Fakat onlar da tamamile belirmemiş, yelreşmemiştir. İşte cemiyetin çektiği hastalık, bu dünden çıkmış yarına girememiş olmak yüzündendir.

Böyle büyük bir tezi gösteren "Beş hasta var!,, , ayni zamanda Etem İzzet Beyin canlı uslûbile de kuvvet bulmuştur. Muharrir, bu koca cildi uzun uzun taksimlere bile uğratmadan, hemen hemen bir nefeste yazmıştır. Bütün eser, başta ve sonda müellifin sözleri.. diye gösterilen iki parça ile üç kısma bölünmüş, o iki parçadan başkası da roman kahramanı olan kadının kendi ağzından anlatılmıştır. Lisanı, kesik, açık, içli, konuşturmalı canlı ve kuvvetlidir. Etem İzzet, bu romanile evvelkilerden daha derin ve daha güç bir mevzuu, için için tahlil etmiş, edebiyatımıza yeni ve mühim, kıymetli bir eser bağışlamıştır. Birkaç senenin içinde elde edilen bu ilerleme, muharririn yarınki esereri için de büyük bir ümit kapısı açıyor.

"Beş hasta var!,, ın mevzuu olan tez, bugünün bütün cemiyetlerini saran "Yeni ahlâk,, ve "Yeni cemiyet nizamı,, ihtiyacına dayanıyor. Bu kadar mühim ve hemen bütün medenî insanlığa sarî olan bir meseleyi tetkik ederken müellifin yalnız bir cepheden işi görmesine belki itiraz edilir. Roman kahramanını bu âleme düşüren tesadüf, belki uzak sayılır. Fakat iş bu tesadüfte değildir. Asıl bize gösterilmek istenen şey, servet ve nüfuzun kütle üzerinde kurduğu zorba hâkimliktir. Kütlenin uyandığı gün başından atacağı bu zorba hâkimiyetten kurtulduktan sonra kuracağı yeni ahlâk.... İşte romanın ruhu buradadır.

Yarının yeni ahlâkını teşhiste müellifle ayni fikirde olmamak mümkün müdür? Lâkin bu bahis, romana değil, romancının içtimaî görüşlerine ait bir meseledir. Roman, muharririn cemiyet hakkındaki samimî görüşünü ve samimî ümidini göstermekte ruhuna sadıktır.

Tasavvur edilen yarınki ahlâkı teşhisinde gösteren yeni bir sima eserde noksan gibi görünüyor. bu ahlâkı dünle yarının arasında ziyan olan kadında, yahut zevk ve içkiye boğulmuş bir artiste göstermek pek te kâfi değildir. Fakat öyle bir timsali göstermek için roman yarına ait olan davasına bugünden nümune bulmak gibi bir hayale vücut vermeğe mecbur olurdu.

Cemiyet nizamının bozuk tertiplerine kurban olan bir zavallıyı genç kızlık hayatından ölüm döşeğine kadar derin derin gösteren, bu hayatın acıklı macerasında bütün bir cemiyetin hasta varlığını tahlile vesile bulan "Beş hasta var!,, çok canlı ve kuvvetli bir tez romanı omuştur. Muharririni tebrik ederiz.

İ. Necmi

Bugün her halde görmeniz lâzımgelen film

ISTANBUL Sokaklarında

İlk Türkçe sözlü, sesli ve şarkılı şaheserdir.

Türk artistlerinin ecnebî filmleri kadar vücude getirmeğe muvaffak oldukları bu büyük filmi her Türkün görmesi ve alkışlaması lâzımdır.

Dikkat: Bugün matineler 12 den itibaren başlayor. İlk matinede gelen talebe Efendilere tenzilât yapılacaktır. Müteakıp matinelerde tenzilât yoktur. Ve her seans nihayetinde salon tamamen tahliye edilecektir.

ALEMDAR SİNEMASI

Dün akşam ASRİ SİNEMADA fevkalâde muvaffakiyet kazanmış olan

CANLI CESET

Meşhur FRED NİBLO tarafından LEON TOLSTOİ'nin ayni namdaki eserinden iktibas ve JOHN GİLBERT — RENEE ADORE, CONRAD NAGEL ve ELEONOR BOARDMAN tarafından temsil edilen muhteşem aşk ve ihtiras manzumesidir. Bugün 16,30 matinesile suvaresinde filme mükemmel bir BALALAİKA ile dehakâr muganniyeler refakat ve şarkılarını taganni edeceklerdir. Maestro Poliansky idaresinde orkestra tarafından tatbiki musiki parçaları.,

Bugün MAJİK SİNEMASINDA RİCHARD TAUBER'i

BÜYÜK VARYETE

(Die Grosse Atraktion) filminde görüp işidiniz.

İlâveten: FOX MAGAZİNE, Türkçe taganni eden ve konuşan Boğaziçi balıkçıları.

Bugün saat 10,30 da matine. Umumî dühuliye 25 kuruş.

Bugün görmeniz lâzımgelen ve evvelce gösterilen "ŞİRK" filmlerine benzemeyen

Aşk ve Cinayet

sözlü ve şarkılı filmidir.

Dilber LİANE HAİD tarafından temsil edilen bu eserin başlangıcı çok şen ve hissî olduğu kadar nihayeti ağlattıracak derecede fecidir.

ARTİSTİK'te

BUGÜN

GLORYA'da

E. A. DUPONT'un şaheseri

ÖLÜM ÇEMBERİ

Haftanın en güzel filmini göreceksiniz.

Gina Manes ve Daniel Mendaille tararından

Harem Esrarı

Filminin başmümessili: DON JOSE MOJİCA'nın yalnız ismi

Opera'da

gösterilen bu muazzam filmin muvaffakiyet kazandığına bir teminattır. Cazip ve sehhar bir sese malik olup ve Amerikalıların mabudu tabir edilen bu artistin en iyi filmi olan bu eseri her halde görünüz.

BUGÜN

ELHAMRA Sinemasında *MARLENE DİETRİCH'in* en güzel temsili olan

27 No lu CASUS

emsalsiz filminde görünüz.

Saat 11 de tenzilâtlı matine.

MELEK Sinemasında *LİLİAN HARVEY ARMAND BERNARD* ve *ANDRE ROANNE* ile beraber temsil ettikleri

AŞKA TÖVBE

kahkaha, musiki ve neşe filmi.

Saat 10,45 te tenzilâtlı matine

İlâveten: Paramount halihazır dünya havadisleri ile sesli varyeteler.

Yeni Rusya

Falih Rıfkı Beyin Yeni Eseri

Komşu Devlet için dilimizde yazılmış ilk tetkiyk.

Gençlik ve halk terbiyesi metotlarının, şehir ve cemiyet hayatının, kızıl fırkanın en eyi tahlili.

ON FORMA, 150 KURUŞ

Tevzi Mahalli: Muallim Halit Kütüphanesi.

Milliyet'in Edebî Romanı: 6

Güzellik Kraliçesi

Nezihe Muhiddin

— Muamma söylüyorsun.. Zavallı babamın tekaüt maaşile zor geçiniyoruz.. Nedim der sen?.. daha tahsilini bitirip bir iş sahibi olmasına tam üç sene var...

— Babanın maaşile, Nedimin istikbalini beklersen, bu küçük eski köşkün içinde çabuk yıpranırsın Belkis..

Bak beni dinle.... Farzet ki iki sene sonra Nedimle evleneceksin. Birkaç sene sonraki halini düşünüyorum: İki tarafında iki tane çocuk.. Bir tanesi de dizlerinin üstünde bekle!... Bu güzel cildin solmuş.. Gözlerin ve çehren bütün taravetini kaybetmiş.... Bu tenha köşkün bir odasında Nedimi bekliyorsun... Bugünkü gazetelerdeki resmin bir gün eline geçtiği za[illegible] duyacağın ıztırabı da sen

— Devam etme Lâmia.. İçime fenalık getiriyorsun..

— Aklın varsa önüne gelen fırsattan istifade et..

Belkis dalgındı:

— Nedim Münir - diye - mırıldandı..

— Nedim Münir.. Nedim Münir... O senin yerinde olsaydı bakalım ne yapacaktı.. Hem işitmedin mi Ziver Paşayı?.. Hayatının krokisini güzel çiziyordu!.. Nedim Münir senin arzunu kabul etmezse sen de, kararını değiştiriverirsin!. Karşına kimbilir kaç tane milyoner Harun Mecdiler çıkacaktır..

İkisi de biran sustular... Lâmia başını kaldırdı:

— Niye karar veriyorsun Belkis?

— Nedimin masum hülyalarını yıkamıyacağım Lâmia..

Belkisin ihtiyar dadısı kapıdan seslendi: — Beyefendi sofrada sizi bekliyor hanımlar.. yemeğe buyurunuz.. Size öyle bir ispanaklı börek hazırladım ki..

Lâmia gülüyordu — İspanaklı börekle maydanozlu köfte!.. İşte hayattaki nasibimiz kendi kendini hal'eden kraliçe hazretleri!. .

Belkis yemekten sonra odasına çekildi. Lâmia biraz sonra onu yalnız bırakıp gitti.. Düşüncesi gittikçe derinleşiyordu. Ayaklarının ucuna kadar gelen büyük fırsatı kaçırmış olduğuna müteessirdi: Havanın sabahki neş'eli yüzü de mahzun laşmıştı.. Belkis dünyasından bezmiş gibi şezlongun tâ köşesine büzülmüştü. Kalbinde terkedilmiş, unutulmuş bir insanın yesi szlıyordu. Teselliye, şefkate muhtaçtı. İşte Nedim Münir, küçüklük arkadaşı, nişanlısı Nedim Münir ince zarif endamı, uçuk sarışın benzi, şefkat ve muhabbetle dolu temiz ve saf gözlerile yine karşısına gelmişti.. Bu ince hayalin gözlerinde derin ve munis bir şikâyet var: — Beni ne çabuk unutuyorsun? Seni hiç terketmiyecek.. Beni her zaman eksilmiyen bir şefkatle sevecek olan beni niçin düşünmüyorsun Belkis? — diye fısıldar gibi dudakları kıpırdıyordu. Genç kızın gözleri birden yine gazetelerin üzerine kaydı. "Gün Aydın,, hepsinin üstünde duruyordu. Bu gazetede sanki bir tılsım bir sihir vardı. Gözlerinin önünde Vedat Nacinin berrak, neş'eli çehresini canlandırıyordu. Bunun gözleri yakıcı bir zevk kaynağı idiler.. Belkisin başı yine dumanlandı. Kalbinde taptaze bir raşe örperdi. Nedim Münirin hayali gene eczası uçmuş bir fotoğraf gibi sislendi ve silikleşti. Belkisin bütün benliği şimdi yeniden canlandı.

İçinde yeni, müphem ve meçhul emeller kıpırdanmağa başladı..

Dışardan — Tık.. tık.. tık!.. — kapı vuruluyordu. Silkinerek ayağa kalktı.

Dadısı içeriye girmişti. Elindeki kartviziti uzattı... Belkis karta bakınca birden bire sapsarı kesildi.. Kalbi yerinden kopacak gibi çarpıyordu. Vedat Naci ziyaretine gelmişti!.. Dadısı hayretle yüzüne bakarak:

— Ne kadar sarardın yavrum! — dedi — hasta mısın? Misafiri salona aldım.. Şimdi Beyefendiyi de uyandıracağım.

Belkis:

—Babamı uyandırma dadı— dedi. —

Dadısı çıkar çıkmaz Belkis hemen aynanın önüne koştu. Titreyen elleri podra ve karmen tüpünü araştırıyordu. Süratle podra sürdü, dudaklarını şayanı hayret bir meleke ile boyadı.

Salonda Vedat Naci Belkisin güzel büst bir resminin önünde durmuş derin derin bakarken genç kız içeri girdi. Heyecanını zaptetmek için epeyce güçlük çekiyordu. Vedat Naci eski bir ahbap teklifsizliği ile onun iki elini birden tutup öptü.

— Cesaretime, sabırsızlığıma hayret ediyorsunuz değil mi? — diyordu —

Belkis — bilâkis — diye cevap verdi — yalnızlıktan sıkılıyorum — çok memnun oldum.

Karşı karşıya koltuklara oturdular.

Vedat Naci sordu:

— Bu sabahki gazeteleri okudunuz mu?..

— Evet.. Hakkımda çok fazla teveccüh.. Hattâ mübalâğa var. Balodan çıkar çıkmaz unutulduğuma eminim.

— Çok yanılıyorsunuz Belkis Hanım. Herkes ama herkes sizden bahsediyordu.. Hattâ bugün bana küçük bir vazife de vardiler .

— Nasıl vazife?

— Dün gece size en çok benim refakat ettiğime dikkat etmişler.. Tertip heyetinin bazıları bugün sizi ziyaret ederek teklifi tekrarlamamı rica ettiler.

Belkisin içinde gene bir fırtına başlıyordu... Ne cevap vermeli idi ?

— . . . .

— Cevap vermiyorsunuz... Belkis sizi sıktım bile değil mi? Sizin gibi kararlarında ciddî olan insanlara reddedilmiş bir teklifi tekrarlamanın doğru olmıyacağını hissediyorum..

Vedat Nacinin yine kendi verdiği bu cevap Belkisi şaşırttı. Her halde genç adam onun müsabakaya girmesine pe taraftar değildi. Teşvik edeceği yerde cesaretini kırıyordu.. Sözünde durmasını adeta ihtar eder gibiydi..

Ah Lâmia burada olsa idi belki meseleyi yoluna koyardı!. Belkisin uzunca süren sükûtu Vedat Naciye büsbütün cesaret verdi:

— Affediniz — dedi — zaten kabul ettiğim bu vazifeyi bir bahane, — genç adamın sesi hafifçe titriyerek devam etti — sizi görmek için bir bahane telâkki ederek kabul ettim.. Artık bu bahsi kapayalım...

(Devamı var)

SANAT

SAN'AT âleminde

Allah Ve san'atkâr

San'atkâr, yaradılmışın değil, yaradılmasını beklediğimiz âlemin hâlikıdır.

San'atkâr tılsımlı bir fırça ile yap rakları kurumayan, çiçekleri solmayan dünyanın yaradıcısıdır. Tüpünün parlak renkleri ile filizlenmiş çayırları sulayan san'atkâr tabiate karşı gerinmiş tuvalinin üstüne maveranın kokularını serperek halikın eserile boy ölçüşen bir âlem yaratıyor. Allah ve san'atkâr, biri tabiatı, öteki tabiatin üstündeki dünyayı yaratmak isteyen iki rakiptir.

Hayalden kanaatleri ile yerden ayaklarını kesebilen san'atkâr hilkatin fevkine çıkmak için tabiati merdiven yapmaz.

Bez üstüne heyecanlarını, ihtiraslarını, ihtilâçlarını işlemek isteyen san'atkâr, tabiati taklit etmez. Ona meydan okur.

Halikın eseri mahvolur, san'atkârımki lâyemuttur. Yeşil ile pembesine dil veren, paletinin bütün renklerini konuşturan o halik — ki ona "san'atkâr„ diyoruz — göklerin, çimenlerin, denizlerin renginden daha güzel bir âlem yaratsın. O, gözle görünmeyen varlığa bir vücut, bir renk versin. Öyle bir vücut, öyle bir renk ki... Allah onu kıskansın.

Elif NACİ

Not

Ali Sami Beye

Ali Sami Bey ressamlar aleyhinde bir makale neşretti. Bu makalesinde ressamlarımızı uyumakla ittiham etmektedir. Ali Sami Beyin iddiasına karşı biz, yalnız Galatasaray mektebindeki resim sergisi ile, geçenlerde eski Türkocağı binasında "Müstakil ressam ve heykeltraşlar birliği tarafından açılan sergiyi ve beynelmilel karikatür sergisine hazırlanan ressamlarımızın mesaisini zikretmekle iktifa ederiz. Ali Sami Bey bu yazısının haşiyesinde evvelce yazdığı bir makaleye Namık İsmail B. tarafından verilen cevaptan bir dostu vasıtasile haberdar olduğunu, fakat hangi gazetenin hangi tarihli nüshasında olduğunu bilmediği için cevap veremediğini yazıyor. Biz haber verelim ki: Namık İsmail Beyin kendisine verdiği cevap gazetemizin 20 teşrinisani 931 ve 2075 numaralı nüshasında dercedilmişti.

Tiyatro

Müsahip zade Celâl Bey

Bundan bir kaç hafta evvel bu sütunlarda Hüseyin Rahmi Beyin on beş sene evvel yazmış olduğu bir makaleden bazı parçalar almış ve telif eserlerin azlığından, sahnemizin adapte ve tercüme piyeslerin istilâsına uğradığından şikâyet eden bir yazıda Süsahip zadenin piyeslerinden de bahsediliyordu. Bu yazıya sinirlenen Selâmi İzzet Bey "Akşam„ da Müsahip zade aleyhinde bir yazı yazdı. Kendisne lâzım gelen cevaplar verildi. Şimdi bugün Müsahip zade hakkında Vasfi Rıza B. in fikrini soran muharririmizin aldığı cevabı aynen dercediyoruz:

* * *

Azizim,

Mektubunuzu aldım. Eserlerinde rol oynadığım Müsahip zade hakkında düşündüklerimi sorman beni sevindirdi. San'atini harsımız lehindeki gayretini çok beğendiğim bu kıymetli adam hakkında yeniden düşünebilmek fırsatını bana verdiğin için sana teşekür ederim. Fikir ve düşüncelerimde çok samimi olduğum için belki ulu orta şeyler yazarım.. Eğer sen bunu sütunlarına geçirmek istersen meth ve zemleri sağdan, soldan kırpabilirsin. .

II

Avamın âdetlerini gülünç bir şekilde gösteren Karagöz oyunile başlayan temaşamız, uzun müddet bir san'atkâr elinden öteki san'atkâr eline geçe geçe senelerce hükmünü sürmüştü.. Muradı rabi zamanında en güzel devrini yaşadıktan snrao yerini canlı oyunculara bırakmaya başlamış ve (orta oyunu) dediğimiz şekil kuvvetli bir tarzda temaşaya hâkim olmuştu. Öyle zannediyorum ki bu tarz oyunlar tamamile bizimdi.. Çünkü Karagöz oyunu gibi şuradan alınmış, buradan getirilmiş diye esaslı bir dedikodusına tesadüf etmedik. Osmanlıların tamamile garba döndükleri Selimi salis devrinden sonra Türkler musikide olduğu gibi tiyatroyu da ihmal etmemiş, İstanbulda alttan alta cereyanlar başlamıştır.. Sefarethanelerde ve hususî surette ecnebi evlerinde yapılan temsiller tanzimatı hayriyenin ilânından sonra Galatasaray karşısındaki köşede ve şimdiki Tokatlıyan otelinin olduğu yerde tiyatro binalarının yapılmasına sebep olmuştu.. Avrupanın en mühim opera, operet ve dram heye'tlerini İstanbullular bu sahnelerde görmüşlerdi..

Bunların tesirle olacak ki Türk edip ve şairleri de Avrupakâri eserler yazmağa başlamışlardı.

Şinasiden sonra başlayan tiyatro edebiyatı o zamanam bilgisine göre pek parlak bir surette ilerlemişti. Şinasi (Reşadın evlenmesi) ni Namık Kemal (Vatan ve Silistre, Akif Bey, Zavallı çocuk, Gülnihal) ini Mithat Efendi (Çerkes özdinleri) ni yazmışlardı.. Bu cereyana Vefik paşanın Molière tercümeleri de daha ziyade bir revnak vermişti.

III

Bilmiyorum, Abdülhamidin sansörü mü, yoksa bizim maymun iştahamız mı nedir, Gedikpaşa tiyatrosu yıkıldıktan sonra edipler arasında da bu tiyatro fikri kül oldu gitti..

Meşrutiyetten sonra yazılan ve çok cavalacos eserler bir tarafa atılırsa Ömer Seyfettinin (Mahcubluk imtihanı) komedisi tiyatro edebiyatında yegâne yer tutandır.. (Aleyhte söyleyenler de oldu.. Aşağıda Müsahip zade hakkında yazacağım düşüncelerim bunun aleyhtarlarına da bir cevap teşkil eder.) Umumî harpten sonra çıkan Reşat Nuri, Vedat Nedim, Cevdet Kudret gibileri temsillerden hariç oldukları için yalnız Müsahip zade Celâl Beyi alacağım.

IV

Hâmit te dahil olduğu halde bütün tiyatro yazı san'atkârlarını garp eserlerinin tesiri altında görürsünüz. Bunların içinde gene en cesuru Abdülhak Hâmit'tir. O kitabının başında "filânca eserden„ iktibas ettiğini yazar... Ben bu gibi yerli eserleri yerli lâvantalara benzetirim. Şişesi Avrupanın, ispirtosu, esansı Avrupanın.. Yerli olarak bize yalnız bir çalkalaması kalıyor.. Piyeslerde de mevzu, ecnebi, fikirler, düşünceler, yaşayış ecnebi, bize yalnız bir yazması kalıyor demektir..

Bunları takdir etmeyecek kadar küstah değilim. Hiç şüpheyok ki tiyatro müelliflerimiz bir kudret, bir varlıktır.. Edibiz diye hesapsız bir kütle arasında parlayan bir iki yıldızdır.. Yukarıda da yazdığım gibi mevzuumuz Müsahip zade olduğu için ötekilerden bahsedecek değilim.. Ben yazdıklarımla Celâl Beyin eserlerinden bahsedebilmek için zemini hazırlamak istedim..

V

Aynaroz kadısında, Kavuk devrildide muhakkak ki bildiğimiz Avrupaî tiyatro san'atı yoktur.. Belki mütehassısları ona, tiyatro değil revü diyecekler.. Amma revü de değil.. Orta oyunu deseler, o değil.. Ne o, ne de öteki böyle olmaz.. Ya ne? Bilmem!.. Her halde ondan bahsederken (Müsahip zadenin eseri) de mekten başka çaremiz yoktur. Görülüyor ki bu adam tiyatro sahnesi üzernide kendi başına bir çığır açmıştır. Bu ne Yunanlının, ne Fransızın, ne de Almanın eseridir.. Bu doğrudan doğruya Osmanlıların payitahtı olan İstanbul şehrinde doğmuş orada okumuş ve orada yetişmiş cedbecet Türk olan bir adamın eseridir... Bu ne şeyh Keşrî gibi Arabistandan gelmiş, ne de Kıssa han, Şehname han gibi Acemden bize intikal etmiştir..

VI

Yirmi seneye yakındır ki ben Celâl Beyin eserlerinin oynandığını bilirim. Onun şöhretinin bu kadar yükselmesine şüphe yok ki Darülbedayi de sebep olmuştur. İtina ile çıkardığı piyesleri san'atkârlar da büyük bir zevkle oynamışlardır.. Biz ona yalnız muharriri diye değil eskiden orta oyunu oynamış bir meslekdaş diye hürmet ederiz.. Orta oyununu ve orta oyuncularını pek iyi bilen Celâl Bey eserlerindeki eski zenne ve kavuklu, pişegâr muhaverelerinden de istifade etmiştir.. Fakat mahirane kulandığı kalemile bu muhavereler o eserlerde bir yama olarak kalmamış, onu kendi malı gibi göstermesini bilmiştir.

Karagözde gördüğümüz tipler nasıl ki hars müzemizin en kıymetli eserlerinden ise Müsahip zadenin piyeslerindeki eşhas ta öyledir. Size bir kadı nümunesi, bir şeyhislâm ailesi, bir kemhacı ustası, bir dalkavuk tipi gösterir.. Size bir çengi şehnaz, size tulumbacıları daha bilmemneleri gösterir.. Bunlar dediğim gibi yama şeklinde kalmaz, vak'a ile halt edilir.. Bütün bunları roman, hikâye tarzında yazmak kolaydır. Fakat seyirciyi sıkmadan, aktörü konuşturabilmek işte ancak on dört milyon nüfusta böyle bir kişiye nasip oluyor..

Benim Müsahip zadede beğenmediğim şeyler ciddi olan taraflarıdır. Eserlerinde bir iddia olmaması lâzım gelirken bir kemhacı ustasma, bir tezhip san'atkârına nutuk söyletir.. Ben bunları lüzumsuz görüyorum.. Fakat her san'atkârın bir zaaf tarafı vardır. Hüseyin Rahmi Beyefendinin romanlarındaki felsefe kısımları gibi..

VII

Bir çok büyük müellifler kendilerniden evel gelen ve halk arasında tanınmış oyunları dahamütekâmil bir şekle sokmuşlardır. Bununla beraber Avrupalı tiyatro âlimleri iddia ederler ki Molière yazdığı komedilerin mevzuunu Fransız milletinin avam oyunlarından almış ve kendi milletinin edebiyatına klâsik eserler namı altında bırakmıştır... Nitekim İtalyanların (Komediyadel Arte) dedikleri oyunlar da İtalyan avamının konuşuşu, onun yaşayışıdır..

Bugün vaziyetlerinin baktığı Müsahip zade, diyebilim ki Türk temaşasının temel taşını yontmakla meşguldür.. Şurası muhakkak ki aziz dostum; yüz sene sonra zamanımızın tiyatrosundan ve eserlerinden bahsederlerken (Müsahip zadenin muasırı) diyecekler..

Gözlerinden öperim..

Vasfi RIZA

Erzrumda Picasso

Kardeşim Kemal Askeriye

Ne o!... Şaştınız mı? Gözlerinize şüphe, itimatsızlık gölgesi mi düştü? Yanlışlığa mahal kalmamak için isterseniz bir defa daha tekrar ve teyit edeyim. Evet Erzurumda Picasso!.. Bu yani 1900 küsûr metre irtifaında Picasso demktir. Ufak tefek ve küçücük adamın boyu gerçi bu irtifadan çok fazladır., fakat o şöhretine devri âlem seyahati yaptırırken buraya, mütevazı uzak öz Türk şehrine şöyle bir uğramış. İspanyanın cin fikirli Picasso'su ki kübizm, fotürizm mimarları sürealizm bilmeceleri Volume (açmaz) lerile meşguldür. Resmin teknik devile cebelleşmektedir bir taraftan da umulmadık zaman ve mekânlarda içimizde yaşamaktadır. Erzuruma ayak bastığımın haftsında idi. Yüksekliğe, yükselmeğe alışık olmaynlara ne fena oluyor!.. Göğsümde bir darlık, teneffüsümde usret hissediyordum. Erkek mualîm mektebi talebesinden birinin genç sesinin ihtizaz eden asabi telleri üzerinde bu cihanşümul artistin ismini duydum ve dinledim. Kulaklarıma inanamadım. Yanlış işittiğime zahip oldum. Picasso mu? diye tekrar sordum. Evet Pablo Picasso! diye gülümseyen, itimat veren bir cevap aldım. Amma diyeceksiniz ki bundan ne çıkar!.. Bence bu nun manası çok derin ve şümullüdür. İntibahın kuvvetli bir silkinmesidir. Yaylâ rüzgârları kadar sert ve amansız bu yaylâ çocuğunun sesile büyülenmiştim derdime derman bulmuştum. Bu bana Zigana veya Kophanlarında Bethofenin bir kvarettini dinlemek kadar inşirah verdi. Lâkin imkânsız geldi. Bir düşununüz viyolanın vakur, recilâne sesile kaynaşmak isteyen viyolonun nesvî iççekişi, yipanonun ince sular gibi akışı!.. Sarp yamaçlarında çobanların kavalından çıkan iptidaî sesle, inatçı keçilerin çıngırak sadalarından başka bir şey duyulmamış olan o tabiat içinde insan nasıl hercü merç olmaz, nasıl afallamaz?. Müstakbelin genç muallimi bir parça sonra yine önüme dikildi. şaşkınlığıma acıyan yumuşak, kadifeli bakışile yaklaştı "Efendim sizden evvel burada resim muallimimiz Saim Cemil Beydi!.. Dedi ve elinde Portique neşriyatından bir Picasso vardı. O aziz, kıymetli arkadaşım ki benden çok evvel burada san'at havariliği etmişti talebelerine klâsik ve modern yollardan yürümeği belletmişti buna ben olanca aczimle neler ilâve edebilir. Daha neler yapabilirdim. İşte içimizde nice isimsiz feragat kahramanları var ki kalbimizde sıcak bir köşeyi her türlü mevkilere tercih etmişlerdir. Şarlatan şöhretten tiksiniyorlar. Büyük işleri başarırken vazifelerini lâyıkile yapamamanın sıkıntısını çekiyorlar, üzülüyorlar.

Erzurum: EŞREF

Piyango talihlisinin teberrüü

Himayeietfal Cemiyeti İstanbul Merkezinden:

Yılbaşı piyangosundan birinci ikramiyenin bir kısmını kazanan Mesrup Gülezyan Efendi tarafından bu kere cemiyetimize 100 lira teberrü edilmiştir. Mumaileyhin Cemiyetimiz hakkında göstermiş olduğu alâka ve uluvvu himmete karşı alenen teşekkürü bir vazife biliriz.

Londra'da bir sergi

Fecir (Fragonard)

Oduncular (J. F. Millet)

Folies-Bergere barı (Manet)

Serenat (Daumier)

Londrada her sene kışın bir sergi açılır.

"Burligtan Hause„ da açılan bu sergide Belçika, Holanda ve İtalyadan sonra bu sene sıra Fransaya gelmiştir. Fransada bir komite bir seneden beri Fransız san'at eserlerini seçmekle meşguldü. Müzelerden, hususî kolleksiyonlardan sesim bulup seçmek epeyce güç bir iş olmuştur. Louvre'dan kırk beş eser alınmış, Nevyorktan, Chikago'dan, Berlinden hatta İngiliz kıralının hususî kolleksiyonundan da bazı eserler alınmıştır. Resimlerimiz 1400 senesinden 1900 senesine kadar olan fransız pentürünü ihtiva eden bu sergiden bazılarını göstermektedir.

Bu sergide (550) tablo (400) desen teşhir edilmektedir.

SINEMA

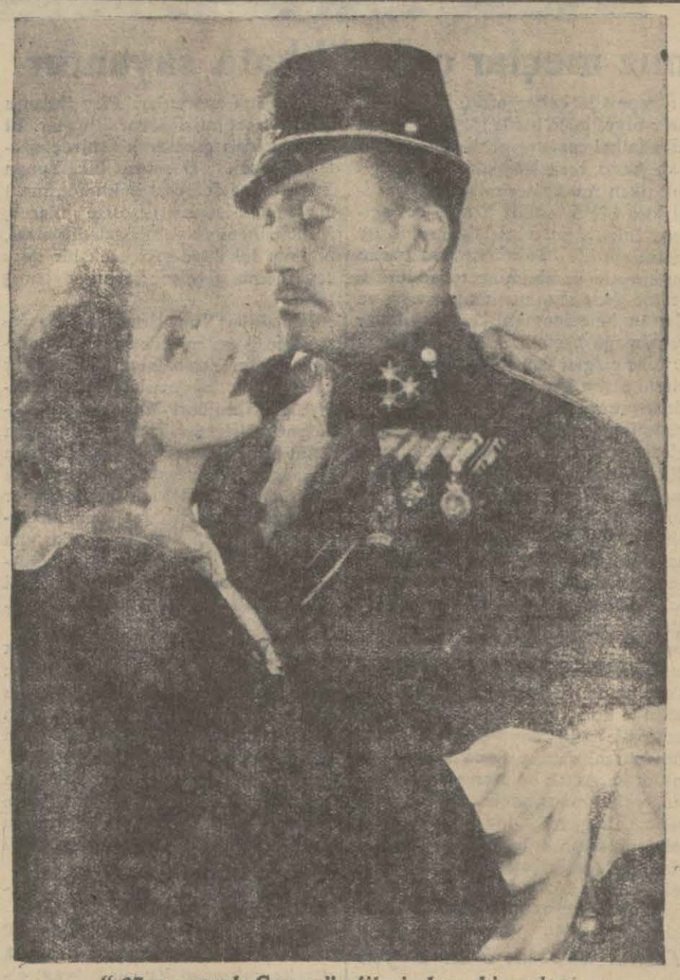

" 27 numaralı Casus " filminden bir sahne

Elhamra'da

27 numaralı Casus

Marlene Dietrich ile Victor Mac Laglen tarafından çevrilen bu yeni film bu hafta Elhamra'da gösteriliyor. Filmin mevzuu şudur:

Maruz kaldığı sukutu hayaller yüzünden bezgin bir hale gelen dilber ve akıllı genç kız, Avrupnam mühim hükümetlerinden biri hesabına casusluğu kabul ediyor. Bol para ve müsbet bir idare tahtında işe başlıyan bu genç casus, meur edildiği ilk vazifede meleketine hiyanet etmekte olan Von Hindav nam miralayın maskesini kemali muvaffakıyetle düşürdüğünden son talihin garip bir cilvesi olarak miralayın sağ kolu telâkki edilen genç mülâzım Kranav'ın tecessüsüne memur ediliyor.

Artık genç kadın hizmet ettiği teşkilâtta âmirleri tarafından X. 27 namile tanınmaktadır.

Bundan sonra mülâzım Kranav'la x. 27 arasında her anı tarafeyn için ölümu hesabına mal olacak amansız bir mücadele başlıyor. Hakikatte düşman ordusu miralaylıklardan o- düşman ordusu miralaylarından olan Kranav, X. 27 nin takibatından yakayı sıyıramıyacağını anlayınca, mensup bulunduğu orduya iltihak mecburiyetinde kalıyor. Bu sefer genç kadın teşkilâttan aldığı emre tevfikan Kranav'ın mensup bulunduğu düşman ordusunun bulunduğu bir misafirhanede tebdili kıyafetle ifayi vazifeye başlıyor ve tam bir akşam bir zabiti sarhoş ettikten sonra icabeden malûmatı alırken Kranav'la karşılaşıyor.

Her casusun uğradığı akıbete namzet olan genç kadın bu sefer bütün zekâsından istifade ederen Kranav'ı di elde etmek gayesile ona karşı adeta bir sevdalı vaziyeti alıyor. Ancak bu hareketi pek te kendi lehine bir netice vermiyor zira bu sefer hakikaten genç zabiti sevmeğe başlıyor ve hareketin vazifesine engel olacağını hissedince de bir fırsatını bularak kendi tarafına iltihak ediyor. X' 27 nin firarı müteakip getirdiği malûmat büyük bir muvaffakıyete sebep oluyor ve alınan üsera meyanında mülâzım Kranav da bulunuyor ve tam diğer üsera misillu ganizona sevkedilirken hüviyetini tanıyan bir zabitin yüzünden başına gelecek akıbete intizaren hapse atılıyor. Hapisanede genç kadın kendisini istintaka beliyor fakat arada geçen bazı hâdiselerin yardımile mülâzım firara muvaffak olunca bu sefer hiyanetine hükmedilen genç kadın zabitin yerine idama mahkûm ediliyor ve hükmü de infaz ediyorlar. Ancak hayatından gam alamadığı aşkının bariz izleri soluk dudaklarında birer tebessüm şeklinde sezilmektedir.

Glorya'da

Siyahlı kadının Kokusu

Hügette ex - Duflos ile Roland Toutain'in "Sarı odanın esrarı„ ndan sonra çevirdikleri bu film mevzuu itibarile çok antrikalı ve meraklıdır. Bu filmi şöyle hülâsa edebiliriz:

Mösyö Darzak ile nişanlısı Matmazel Stangerson ile evlenmek üzeredirler.

Büyük "Kontinantal„ gazetesinin başmuharriri Senkler düğüne gideceği zaman, Roultabil kendisine, meşhur katilFrederik Larsan'ın ölmediğini, hayatta olup iki gencin birleşmelerine mani olmak istediğini haber veriyor.

Binaenaleyh, iki gazeteci düğüne gidecekler ve nişanlıları muhafaza edeceklerdir.

Küçük grup For d'Erkül şatosuna giderler. Burası bir pansiyondur ve bir çok yolcular da oraya inmiştir. Bunların arasında bir de meşhur ngiliz âlimi vardır.

Yemek yenildiği esnada, meçhul bir el elektrikleri söndürür ve aynı meçhul el, lâmbaları yakmaya giderken hizmetçinin kafasına bir kemik parçası vurur. Herkes, meşhur Larsan

"Siyahlı kadının kokusu" filminde Roultabille (Roland Toutaint)

dan başkası olmayan bu meçhul elin sahibinin peşine koşar, fakat boşuna. Ziza, o, kaçmıştır.

Aynı akşam, Larsan, Madam Derzak'ın pencerelerinin altında, onu kaçırmak üzere dolaşır. Fakat Rultabil oradadır, ve tam genç gelinin odasına gireceği sırada Madam Darzak bir kurşunla onu yere serer.

Majik'te

Büyük varyete

Richard Tavber'i bir kere daha Majik'te dinleyoruz. Filmin mevzuuna göre, sadece büyük bir tenoru dinlemekle kalmıyoruz, aynı zamanda bir cambaz kumpanyasının hünerlerini de seyrediyoruz. Rikardo bu filmin kutbudur. Bir gün angaje ettiği bir kız Rikardoyu seviyor ve mensup olduğu kumpanyayı bırakarak, cambazhaneye girmek suretile sevgilisinin yanında kalmak istiyor. Kızın ismi Kity.. Muvaffak ta olduğu için Rikardonun yanında kalıyor. Fakat kumpanyada da dedikodu ve kıskançlık başlıyor. Fakat Kity nihayet gayesine muvaffak olarak Rikardo ile evleniyor. Lâkin Rikardo senelerden beri beraber bulunup ta nihayet ayrıldığı ilk karısını sevmektedir. Nihayet eski karısı ile buluştuğu zaman onun kendisine çok yabancı olduğunu hissediyor ve bu defa tekrar Kity'ye dönüyor.

Artistik'te

Aşk ve cinayet

Liane Hait'in güzel bir eseri.. Bu hafta Artistik'te gösterilmekte olan bu filmin hulâsası şudur:

Busch canbaznanesi, eski programının son gecesi olduğu halde lebalep dolu..

Canbazhanenin sahip ve müdiresi Elvira Starke eski programda oynayanArtonis canbaz kumpanyasının programını tecdit etmiştir. Arslan mürebbisi Haupt, müdirenini âşıkı ve nişanlısıdır. Artonis'ler ile yeni bir kunturat yapılmasını Elvira'nın Henry Artonis ile sevişmesine atfeden istihzası arslan mürebbisini çılgına döndürüyor.

Aynı kumpanya Fred ve Kitty isminde iki kardeş te at üzerinde canbazlık numaraları yapmaktadır. Oyun esnasında Kitty'ye bir fenalık geliyor. Celbeliden doktor genç kızın gebe olduğunu söylüyor. Fred hemşiresini çocuğu kimden olduğunu söylemesi için tazyik ediyor, fakat bir şey öğrenemiyor.

Nişan atıcı Morini ile Kitty hakiki bir aşkla sevişmektedirler. Genç kız sevgilisine felâketi itiraf ediyor. Paris'te kışlık canbazhanede çalıştıkları esnada Henry Artonis bir balcya davetle iğfal etmiş ve genç kız ondan gebe kalmıştır. Morini genç kızı bu perişan vaziyette bırakmıyor v onu himayesi altına alıyor ve gen kızı bu felâkete sürükleyen Henry den intikam alacağını açıkça söylüyor.

Aynı gece Eden otelinde Henry Artonis ile müdire birleşmişler, eğlenmektedirler. Haup bunu haber ayor ve Henry'den hesap soracağını açıkça söylüyor.

Diğer taraftan Kitty oyuna çıkamayacak derecede rahatsızdır. Elvira genç kızın felâketinin sebebini öğrenince onları tekrar canbazhanede aynı ücrele alıkoyuyor. Bunu bir sadaka ve hakaret telâkki eden Fred bir çılgın gibi odasından çıkarak gidiyor .

Tam bu esnada Artonis kumpanyası hava canbazlıkları yapmaktadırlar.. Arena'da altlarında başı boş arslanlar bırakılmıştır. Ansızın lâmbalar sönüyor, iki silâh sesi işitiliyor ve karanlıklar içinde Henry'nin arslanların arasına düştüğü görülüyor... Henyy ağır yaralıdır, hastaneye nakolunuyor. Polis tahkikata başlıyor.. Bütün zevahir ibtidada bu cinayeti Haup'ın yaptığı kanaatini veriyor. Onun masumiyeti anlaşılıyor. Sonra Morini zan altına alınıyor ve itham edilmek üzeredir. Nihayet Fred orta ya atılıyor ve Henry'yi hemşiresinin tecavüze uğrayan namusunun intikamını almak üzere öldürmek kastile kurşunu kendisinin attığını söylüyor Hakikat anlaşılıyor ve Morini'de sevgilisine yani saadete kavuşuyor.

Opera'da

Harem esrarı

Don Jose Mojika'yi bu hafta Operada "Harem Esrarı„ ismindeki yeni filmlerinden birinde görüyoruz. Bu film şöyledir:

Arap aşiretleri prensi olan El Hadi sahranın gurur ve azametini temsil etmekte ve an'anelerini sevmekle beraber bilhassa kadınlar üzerine kat'i bir tehakkümden hoşlanmaktadır.

Tesadüf, onu, Paris kibar âlemine mensup, asrî ve erkek intitihabın da hürriyetini kıskanan genç ve güzel Röne Düval ile karşılaştırır.

Bütün kadınlara karşı lakayt olan El Hadi, Röenye delicesine âşık olup musırrane bir mülâzemeti âşıkaneye başlar.

Evlenirler. Ve bir müddet Paris'te mes'ut ve bahtiyar yaşarlar. Fakat, balayları, Avrupalı kadınların meluf oldukları ve şark kadınlarınkinden pek farklı olan serbesiyetten mütevellit ihtilâf dolayısile çabuk biter. Prens,bir Arap zevcesinin erkek dostu olamayacağını anlatarak bu hürriyete mümanaat eder ve tekrar saadetlerine kavuşurlar.

Bunlarla beraber Röne kıskançlığına mağlûp olarak prens, Avrupa cemiyeti ile Arap cemiyeti âdat ve an'anatı arasındaki farkları anlatır. O zaman aralarındaki muhabbet biter. Röne zevcinin asla kendini sev-

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

' Büyük Variyete " .filminden bir sahne

Atina'da yaptığımız meçlar çok dikkata şayandır

(Başı 1 inci sahifede)

Bu aralık hücumlar mütenazın vaziyettedir. Yunan muhacimlerinin tehlikeli bir inişini Suphi kurtardı. Biraz sonra da Fikret Zekiden aldığı bir pası avuta gönderdi. Bunu müteakıp Yunan muhacimleri topla beraber Türk kalesine indiler. Yaptıkları pek âşikâr bir favlü hakem görebildi top kalemizden uzaklaştırılarak muhasım kale önüne geldi, hafif bir şüt, fakat top kalecinin eline geçti. 36 ıncı dakikada Yunan kalesi tarafından avuta giden topun Yunan antrenörü tarafından delinerek patlatıldığı hayretler içinde görüldü, oyundan evvel her iki tarafın topunu muayene eden hakem Türk topunu kabul etmişti, antrenörün bu hareketi Türk oyuncularını haklı olarak asabileştirdi. Ve oyuna birinci oyundaki topla devam edildi. Bir akınımız esnasında Fikretin verdiği bir pas Kemal Farukî ofsayt vaziyetinde aldı ve aleyhimize ceza verildi. Seyirciler hissiyatlarına hâkim olamadıkları için oyuncular üzerinde fena tesirler uyandıracak şekilde bağırıyorlardı. Binnetice oyun da pek sert bir şekil almıştı. Yunanlılar mütemadî favllerle Türk muhacimlerinin faaliyetine mâni oluyorlardı. Hakem ise ancak Türk oyuncularının avantajı olduğu zamanlar bu favlleri görüyor ve düdüğü ile oyunu aleyhimize tevkif ediyordu.

Oyun başlıyalı 42 dakika dakika olduğu halde hiç bir taraf gol çıkarmağa muvaffak olamamıştır. Sinirler çok gergindi. İlk sayıyı kaydetmek için her iki taraf son gayretlerini sarfediyorlardı. Fikretin ve Zekinin biribirini takip eden iki güzel şütünü Yunan kalecisi kurtardı ve haftaym bu suretle 0 - 0 a beraberlikle ve Türk takımının hâkimiyeti altında bitti. Bu müddet zarfında Yunan takımından sol içi fevkalâde güzel bir oyun göstermişti.

İkinci haftaym

İkinci devreye saat dörtte başlandı. İlk hücumda Yunanlıların kalemize gönderdikleri tehlikeli bir şütü Avni çok güzel bir plânjonla kurtardı. Bunu müteakıp biz hücuma geçtik. Fikret topu ortadan kaparak seri bir inişle Yunan müdafilerini atlattı. Gol muhakak gibi idi. Tehlikeyi hisseden müdafi Fikrete çelme takarak fena halde düşürdü. Ceza çizgisi dahilinde olan bu hareket en tabiî bir penaltıyı icap ettirirken hakem görmemezlikten geldi. Bunu takiben Yunan kalesi sıkışık birvaziyette olduğu zaman bize şüt çektirmeyerek lehimize favl verdi ve Fikretin çektiği firikik avuta gitti. Yunanlılar sertliklerini arttırdılar, bir hücumları esnasında âşikâr ofsayt vaziyetinde bulunan bir Yunan muhacimi topu aldı. Hakemin müdahale etmediğini gören Avni kaleden çıkarak topa bir ayak vuruşu yaptı ise de Yunan sol içinden yediği şiddetli bir darbe ile yere düşerek bayıldı. Oyun Avninin sahadan kaldırılması için bir an kendi kendisine durdu ise de hakem düdük çalmamakta ısrar ediyordu. Vaziyet çok garip bir şekil almıştı. Hakemin vukufsuzluğu ve tarafgirliğinin derecesini göstermek itibarile bu vaziyet kayde şayandır. On beşinci dakikada Reşat hafif sakatlanarak çıktı ve yerine Cevat girdi ve Yunan kalesi gene tehlikeli anlar geçirmeğe başladı. Oyun bütün şiddetile devam ediyor fakat hâlâ bir netice alınamıyordu. Bu sırada kendini toplamış olan Avni yerine geçti. On altıncı dakika da Zeki Kemalden aldığı topu çok seri ve sert bir şütle Yunan ağlarına taktı. Bu gol, muhasım takım üzerine şaşırtıcı bir tesir husule getirmişti. Hücumlarımız biribirini takip ediyordu. Muzafferin mükemmel bir şekilde ortaladığı top sıkı bir şütle kaleye havale edildi ise de direğe çarptı ve kale önünden uzaklaştı. Bu aralık Reşat ta tekrar yerine geçmişti. Bir Yunan hücumu esnasında müteaddit favller ve ofsaytlar olmasına rağmen hakem müdahaleye lüzum görmediğinden Yunan muhacimleri de ilk gollerini bu suretle kaydetmiş oldular. Artık her iki taraf ta galibiyet sayısını yapmağa çalışıyordu. Maamafih hâkimiyet gene bizde idi 24 üncü dakikada kalemize tevcih edilen bir Yunan akını ceza sahasına kadar gelmiş iken müdafiilerimizin gösterdiği kısa bir tereddüt Yunan sol açığına ikinci gollerini kaydetmek fırsatını verdi. Takımımız vaziyetin bu suretle ve aleyhine tebeddülü üzerine gene akınlarını sıklaştırdı ve Yunan kalesine tehlikeli dakikalar yaşatmağa başladı. Yunan müdafaası ceza çizgisi dahilinde olsun, haricinde olsun her türlü favllerden içtinap etmeğe lüzum bile görmüyor ve müteaddit penaltıları hakemin görmemesinden cesaret alarak en şedit ve memnu müdahalelerde bulunuyordu. Bu penaltılardan birisi arka arkaya iki defa tekrar edildiği için hakem görmek mecburiyetinde kaldı ve bu suretle dört penaltıdan ancak birisini görebildi. Penaltıyı çeken Bürhan takımımızın ikinci golünü de kaydetmiş bulundu. Bundan sonra oyun tamamile Türk takımının hâkimiyeti altına geçmişti. Top, umumiyet üzere Yunan kalesi önünde dolaşıyor, fakat hasım taraf tamamile müdafaaya çekilmiş olduğundan takımımız fazla sayı yapamıyordu. Artık oyunun son dakikaları yaklaşmıştı, Zeki, Rebiiye eşapelik çok güzel bir pas vermişti. sol açığımızın önünde kimse yoktu. Maalesef galibiyetimizi temin edecek olan bu fırsat kalenin yanından avuta gitti ve oyun da iki ikiye beraberlikle bitti.

Takım kaptanı Zeki Beyin beyanatı

EGE VAPURU, 7 (A.A.) — Telsizle (Takım kaptanı Zeki Bey Anadolu Ajansına şu beyanatta bulunmuştur:

İkinci maçta oyuncularımız birinci mağlûbiyetin tesirini izale etmek gayesile ve bu müsabakanın ehemmiyetini tamamen müdrik olarak sahaya çıktılar. Soğuk kanlılıkla ve âhenktar bir oyun oynamağa başladılar. Maamafih maçtan evvel arkadaşlardan bir kısmının asabî bir halde oldukları görüldüğü için takımda bazı tadilât yapmağa mecbur oldum. Bu cümleden olarak Muzafferi sağ açığa geçirdim. Umumiyet üzere çok teknik ve kombine bir oyun gösterdiğimiz kanaatindeyim. Fazla sayı çıkaramamamızın sebebi insaytlarımızın biraz geri oynaması ve Yunan beklerinin çok güzel ve biraz da müdafaa oyunu tatbik etmelerinden ileri gelmiştir. Oyun, baştan aşağı hâkimyetimiz altında devam ediyor ve onların gol yapmalarına meydan bırakmıyorduk. Eğer sağ müdafiimiz biraz asabiyete kapılıp yerini kaybetmezse ve fazla ilerlememiş olsaydı Yunanlılar bu güzel oyunda hiç bir gol yapmıyacaklardı. Yalnız hakemin favllerine karşı sükût etmesinden cesaret alarak Yunanlıların fazla sert oynamaları oyunumuzu biraz bozuyordu. Bilhassa kale önünde oyuna her müdahaleleri favllü idi. Hakem çok bariz olan bu hataları görmüyor ve karşı tarafa fazla cesaret veriyordu. Hakemin bu idaresizliği bilhassa ikinci devrenin sonlarına doğru tesirini göstermiş ve oyun bütünbütün sert bir şekil almıştı.

Maç hakkında bazı tafsilât

ATİNA, 6 (A.A.) — Oyunun başında hakem Türk takımının topunu intihap ederek ortaya getirdi. Yunanlı oyuncular bu topu fena bularak itiraz ettiler. Halk ta bu itiraza iştirak etti. Fakat buna rağmen oyun Türk topile oynanmağa başladı. Bir aralık top halk tarafına düştüğünden seyircilerden birisi topu deldi. Türk oyuncular topun Yunan antrenörü Macar tarafından delindiğini iddia ederek sahayı terkettiler halk protesto etti. Muhtelif zevatın müdahalesi üzerine Türkler tekrar oyuna başlamışlar ve sahaya geldiklerinde halk kendilerini çok alkışlamıştır.

Maç hadisesi ve Atina matbuatının mütaleatı

ATİNA, 6 (A.A.) — Eleftron Vima gazetesi neşrettizi bir başmakalede diyor ki:

"Futbol sahalarına gelen bir kısım halk ekseriyetle bu gibi hâdiseleri çıkarmaktadır. Hattâ Yunan ekipleri oynarken bile aynı vak'aya şahit oluyoruz. Fakat dünkü hâdiseyi bilhassa teessürle karşılarız. Türk ve Yunan dostluğu sağlamdır ve onu takviye için futbol maçlarına ihtiyaç yoktur.,,

ATİNA 6 (A.A.) — Bütün mahafil ve bütün gazeteler maç hâdisesini ehemmiyetsiz telâkki etmekte ve bu gibi hâdiselerle çok sağlam olan Türk - Yunan dostluğunun kati'yyen sarsılmayacağını kaydetmektedirler. Gazeteler nihayette halkın Türkleri pek çok alkışladığını yazıyorlar. Bu hâdise münhasıran maçın aldığı fevkalâde ihtiyatkâr mahiyetten ve oyuncularla hakemin psikolojisinden ileri gelmiştir. Bu mahiyet ekseriyetle bizzat Yunan takımları arasında bile daha vahim hâdiseler tevlit etmektedir.

Birinci maçın tafsilâtı

Atinaya sureti mahsusada giden muhabirimiz yazıyor:

ATİNA (Hususî muhabirimizden) — 125 senesinde Mısır seyahatimizden muzafferen avdet ediyorduk. Atina sporcuları Pire limanından geçeceğimizi haber almışlar. Bizi vapurdan çıkararak şehirde gezdirmişlerdi. O zaman biz, Yunan futbolünün derecesi hakkında malûmat almak istemiştik. Bize gülerek, futbole henüz yeni başladıklarını, bizimle rekabete girişecek bir dereceye henüz gelmediklerini söylemişlerdi..

Filhakika Yunanlılar futbolu İstanbuldan gelenlerden öğrenmişlerdir. Bugün Yunanistanın en büyük ve Populer oyuncuları olan kaleci Yamali müdafi Malyo İstanbulda yetişmişlerdir. Bizi mağlûp eden muhteliti teşkil eden üç takımdan biri olan ve bu sene en iyi formda bulunan Enosis takımı İstanbullulardan müteşekkildir. İşte bundan yedi sene evvel biz Mısır sahalarında galibiyetler kazanırken henüz futbol oynanmayan bir memlekette bizi bugün kolaylıkla mağlûp ediverdiler.

Lüzumsuz bir teessüre kapılarak mağlûbiyet hatalarını takım teşkilinde, yalnız bizde mevzuu bahsolması âdet edinilen maneviyat meselelerinde aramak, şimdiye kadar olduğu gibi hiç bir iş yapmamak demektir.

Oyuncularımız da, bu maçın kazanılması için lâzım gelen maddî ve mânevî hazırlıklar bilhassa son Slâvya maçından sonra mükemmel değilse bile hiç te fena değildi.

Oyuncularımız vaziyeti müdrik idiler.

(Panathinaicos) kulübünün dört tarafı tribünlerle muhat sahasına yeraltı yolundan Yunan bayrağı ellerinde havaya kaldırılmış olarak çıktığımız zaman sahanın etrafını yirmi bin kadar tahmin olunan bir seyirci kütlesi çevirmişti. Etraftaki damlar, sahaya bakan yüksek bir tepenin eteği hıncahınç halkla dolu idi. Takımımız dört tribünü de selâmladılar ve şiddetle alkışlandılar.

Lâcivert forma, kırmızı pantalon, kırmızı çorap taşıyan takımımızla, kırmızı forma beyaz pantalon giymiş olan Yunan oyuncuları arasında seromoniler yapıldı, resimler çekildi. Nutuklar söylendi yani mutat denmesi, mutat olan merasim yapıldı.

Bizim kaptan: Zeki.

Yunanlıların kaptanı: Sol açık Vasilis Andrianapulos

Hakem: Bulgar M. Doçef

Yan hakemleri: Biri bizim antrenör, Fred Peznem diğeri Yunanlı.

Merasim esnasında bilhassa evvelâ bizim millî marş çalınmış, bayrağımız direğe çekilmiş, müteakıben Yunan millî marşı dinlenmiş, bayrakları selâmlanmıştır. Bütün bu hava, bu merasim bizim oyuncular üzerinde bir aksi tesir yapabilir. Fazla heyecandan ve asabiyetten bir tutkunluk verebilirdi. Netekim, bütün bunlar, memleketten ayrılırken olsun, daha sonra olsun büyük bir hüsnü niyetle gösterilmiş olan galibiyet temennileri oyuncularımıza lüzumundan fazla bir hassasiyet, bir gerginlik vermişti. İşte bu gerginliğin verdiği tutukluk kendini gösterdi. Parayı biz kazandık. Rüzgâr ve güneşi aleyhimize aldık. Oyuna onlar başladı. Akınlar derhal kırıldı.

Yediğimiz goller: Birincisi ilk devrenin sonlarına doğru kornerden gelen bir top karışıklık neticesi sol iç tarafından kalemize sokuldu.

Haftaym bu suretle 1 - 0 bitti. İkinci devrede beş dakika sonra sol açığın ortaladığı bir topa çıkan kalecimizi sağ açık şarje etti. Yetişen sağ iç golü attı. Kolundan sakatlanan kalecimiz çıktı, yerine Avni girdi. O da girer girmez defansımızın ofsayt diye bıraktığı bir topu sağ içleri kalemize attı. İkinci devre başlayalı on dakika olmuştu. Netice 3 - 0 Yunanlılar lehine bundan sonra takımda biraz aksülâmel görüldü. Haftaymın ortalarına doğru sağdan bir akında Bürhan iska geçti. Merkez muhacim rahat rahat bir gol yaptı. Buna rağmen bu sıralarda bizim takım hâkim bir vaziyet almıştı. Zekinin uzaktan çektiği bir şüt üst direğin tam ortasına çarptı. Geri gelen topu Cevat Malyo tarafından marke edilmesine rağmen yere yatan kalecinin üzerinden filelere attı

Bazı şayanı dikkat notlar: Birinci devrede ofsayttan iki gol attılar, hakem ofsaytları görmüştü. Gene birinci devrede çok müsait vaziyette topu yakalayan Zekiyi müdafi Malyo elile itti. hakem çalmadı. Gene Yunan müdafii çizgi üstünde topu elile tuttu, Zekinin attığı şüt avuta gitti.

İkinci devrede üç golden sonra kalecileri vakit geçirmek istedi. Halk homurdandı. Bunun üzerine Yunan takımı oyunun sonuna kadar çok sportmence oynadı.

* * *

Bizim takıma gelince: Oynayan her iki kaleci de takımı bu mağlûbiyetten kurtaramazlardı. Yani kaleciler ne kadar iyi oynasalar mağlûbiyet gene mukadderdi. Müdafaa hattımız teknik itibarile iyi değildi. Yani haflarımız insaytlar üzerine gidince, açıklar bekler tarafından marke edilemiyorlardı. karşıki açıklar serbest kalıyorlardı. Haf hattımız ve müdafaamız hülâsaten vasattan fazla oynayamadı. Forvet hattımız garip bir teknikle oynadı. İki açığımız tamamile marke edilmişlerdi. İnsaytlar da semereli bir netice elde edecek bir oyun oynayamadılar. Bazan da lüzumsuz driblingler görüldü. Hülâsaten, Yunanlılar bizden daha fazla atletik kabiliyet gösterdiler. Bizim takım oyuna fena başladı, iyi bitirdi. Galibiyet Yunan takımının tamamile hakkı idi.

Hakeme gelince, M. Doçef tâ... Sofyadan rahatsız edip getirilen bir hakem değilmiş. Bunun mağlûbiyeti herhangi bir tevil kasdile yazmıyorum. Yunanlılar da beğenmediler. Onlara bir iki ofsayt çekti ki ofsayt değildi. Buna mukabil bilhassa en açık bir ofsaydı göremedi. Favllü oyuna da çok müsaade etti,.

* * *

Çarşamba maçı, tarafımızdan kazanılabilir fikrindeyim. (Elefron Vima) gazetesinin oyunumuz hakkındaki fikrini aynen koyuyorum:

Türkler kaybettiler. Kaybetmekle beraber hakikî oyunlarını hiç bir zaman gösteremediler. Türkler ümitle çıktıkları oyunlarda ademi muvaffakıyetle karşılaşıyorlar, netekim Sofyada Bulgarlara karşı uğradıkları mağlûbiyet üzerine müteessir olarak Sırplara karşı hepsi birden parlak bir oyun oynadılar ve muvaffak oldular. Buraya gelmezden evvel de ayni hâdise vâki olmuştur. Slâvyaya karşı 0 - 2 mağlûbiyetten sonra Türkler ikinci oyunun neticesini daha vahim tahmin ederlerken 0 - 0 berabere bitmesi kendileri için parlak bir muvaffakıyettir. Bunun neticesidir ki Pazar günkü muhteliti miz karşısına çıkan Türk takımı kendisinden ümitvar bir vaziyetet idi fakat bu itimat dünkü gayri memul neticeyi verdi. Bilâ istisna bütün oyuncular asabî idiler. İstanbulda gördüğümüz tehlikeli forvet hattı (ki bizi ilk oyunun yirmi dakikasında büyük bir paniğe uğratmıştı) hiç muvaffak olamamıştır. Buna mukabil bizimkiler çok canlı bir anlaşma neticesi oyunu kazandılar.

Bu (Eleftron Vima) gazetesinin hakkımızdaki düşünceleri.

* * *

(Yamali) Yunan takımı kalecisi, antrenmanda sakatlandığı için dün oynamamıştı. Oyundan sonra bizi otelde gördü. Bir tek cümle ile fikrini hülâsa etti:

— Bizim sahalarda dribling sökmez.

* * *

(Yorgi Andria nopulos) Olimpiyakos takımının kaptanı olarak İstanbula gelmiş ve bugün futbolü terketmiş, ayni kulübün reisi bulunan zat:

— Dünkü sizin oyununuz değildi. Ben şahsen memnunum. Çünkü takımın yapılmasını bana bırakmışlardı. Muvaffakıyette benim hissem vardı.

Dün mecliste 11 kanun kabul edildi

(Başı 1 inci sahifede)

Yeni teşkil edilecek mahkemeler

5 — Adliye vekâleti 931 senesi bütçesine 229 bin 525 liralık fevkalâde tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası kabul edilen bu kanuna nazaran kaçakçılığın meni için yeniden teşkil olunacak ihtisas mahkemelerinde istihdam olunmak üzere devlet memurları maaşatının tezyit ve teadülü hakkındaki kanunun ikinci maddesine merbut 2 numaralı cetvelin adliye vekâletine mahsus kadrosuna 16 hâkim, 16 müddeiumumî, 16 müstantik, 16 başkâtip, 64 kâtip, 64 mübaşir "19 uncu dereceli,, 931 bütçesine merbut D cetvelinin adliye vekâleti kısmına 30 lira ücretli 16 odacı ve 25 şer lira ücretli gene 16 odacı, ki cem'an 32 odacı ilâve olunmuştur.

Maaş zammı

İhdas edilecek 16 ihtisas mahkemesine tayin olunacak hâkim ve memurlar 931 bütçe kanununun 15 inci maddesi hükmünden müstesna tutulacaklar, yani maaş zammından istifade edebileceklerdir. Mezkûr mahkemelere tayin edilecek hâkim, müddeiumumî, müstantik, başkâtip, kâtip ve mübaşirler teadül cetveline dahil bulunan her hangi bir dereceden terfian tayin olunabileceklerdir.

Her mahkemede ancak iki odacı istihdam olunabilecektir.

Vazifelerini suiistimal edenler

6 — Gümrük memurlarından vazifei memuresini suiistimal edenler ile vazife veya mesleklerinde kendilerinden istifade edilmiyenler hakkında yapılacak muameleye dair kanun lâyihası.

Bu kanuna nazaran gümrük memurlarından manifesto, ambar, muayene, tetkik ve muhasebe işlerinde müstahdem olanlarla bunları doğrudan doğruya sevk ve idare eden gümrük başmüdür ve müdürlerinden ve mülhakat memurları ile idare memurlarından vazifei memurelerini suiistimal ettikleri teftiş veya tahkik raporları üzerine inzıbat komisyonunca anlaşılanların memuriyetten alâkalarının kesilmesine bu komisyonca karar verilebilecektir. Ancak komisyon kararları vekilin tasdikile tamam olacaktır.

Bu memurlardan vazife veya mesleklerinde kendilerinden istifade edilmediği teftiş veya tahkik ile veyahut sicillerinin tetkikile anlaşılanlar hakkında ayni muamelenin tatbikine gümrük ve inhisarlar vekili resen salâhiyetlidir. Bu karar kat

Alâkası kesilenler

Vazifei memuresini suiistimalden dolayı memuriyetle alâkası kesilenlerden haklarında adlî takibat yapılıp da bir cezaya mahkûm olmıyanlar veya haklarında adlî bir takip yapılmıyanlarla mesleklerinde kendilerinden istifade edilmiyenler tasfiyeye tâbi tutulacaklardır.

7 — Rusyaya hicret eden Maladarilardan alınan gayrimenkullerin tescili hakkındaki lâyiha.

Gümrük muhafaza kumandanlığı

8 — Gümrük ve inhisarlar vekâletine merbut ve fırka kumandanlığı salâhiyetini haiz olmak üzere merkezde gümrük muhafaza umum kumandanlığı teşkiline dair lâyiha.

Kabul edilen bu kanuna nazaran bu kumandanlığın kaçakçılığın men ve takibile sair vezaifinin icap ettirdiği şekil ve vüs'atte bir karargâh heyeti bulunacaktır.

Kara ve denizlerde gümrük mıntakaları dahilinde devlet inhisarı altındaki mevat kaçakçılığına karşı muhafaza işlerinin vezaif vesaiki de dahil olduğu halde gümrük muhafaza teşekkülleri ve memur ve vasıtaları evvelce kanuniyet kespetmiş olan gümrük muhafaza teşkilâtının askerleştirilmesi hakkındaki kanunda yazılı kıt'alar ve salâhiyetler tevhit edilerek gümrük muhafaza emir ve kumandasına tevdi olunacaktır.

Bu kumandanlığın karargâh heyetile yeniden teşkil olunacak kıtalarda ifayı hizmet edecek olan ümera ve zabitan maaşlarını gümrük ve inhisarlar vekâleti bütçesinden alacaklar ve mezkûr vekâletçe gösterilen namzetler arasında müdafaa vekâleti tarafından tefrik olunacaklardır.

İtirazlar

Memnu mıntakalarda kara ve denizde yapılacak teftişatın şekli icra vekilleri heyeti tarafından tayin olunacaktır. Bu kanunun müzakeresi sırasında Sırrı bey (Kocaeli) söz aldı. Ve ezcümle dedi ki:

— 1841 numaralı kanunda bu kanunun vaz'ındaki hikmet hükûmetin esbabı mucibesinde tasrih ediliyor.

Sırrı bey hükûmetin mazbatasındaki esbabı mucibe ile kendi fikirleri arasında bir mukayese yaptı ve dedi ki:

— İtiraf olunuyor ki şümullü varidat için tehlikeli manzara arzeden kaçakçılık ve buna mâni olmak için ittihaz edilen tedbirler, madem ki, cenup hudutlarında faydalı neticeler vermedi, ayni tedbirleri başka yerlerde tatbik etmekten ne fayda bekleniyor?

Maliye vekilinin cevabı

Maliye vekili Abdülhalik bey cevap verdi:

— Teşkilât yapılalı daha iki ay oldu. Eğer müddet daha fazla olsaydı, teşkilât ikmal edilmiş, vazifeye başlanmış ve neticeler buna göre hesap edilmiş olsaydı o zaman ben de belki Sırrı beyin endişesini yerinde bulurdum. Halbuki teşkilât ancak teşrinisanide işe başlamış bulunuyor. Faaliyetinden makûs netice çıkacağı hakkında bende hiçbir kanaat yoktur. Bilâkis hükûmetiniz bu teşkilâtın müspet ve çok müfit işler göreceği kanaatindedir.

Mevaddı infilâkiye şirketi

9 — Mukavelesi feshedilen mevaddı infilâkiye şirketinin bir muvakkat idare tarafından idaresi için maliye bütçesine 400 bin liralık fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanun lâyihası.

10 — Maliye ve millî müdafaa bütçeleri arasında (4500) liralık münakaleye dair olan lâyiha ise (710) uncu harcırah tertibinden teminine imkân bulunduğu itirazile reddolundu.

Kaçakçılık lâyihası

11 — Kaçakçılık kanunu lâyihası. Bu lâyiha muhtelit encümende ve bütçe encümeninde esaslı tetkike tâbi tutulduğundan heyeti umumiyede müzakeresinde üzerinde uzun münakaşalar olmadı ve (74) madde ile muvakkat bir maddeden ibaret olan bu lâyiha bazı kısa itirazlardan sonra kabul edildi.

Lâyihanın müzakeresinde söz alanlardan Rüştü bey (Bursa) ikinci maddedeki heyeti ihtiyariyelerin vazife ve mecburiyetleri hakkındaki kayda itiraz etti ve tayyedilmesini teklif etti. Teklifi kabul edilmedi.

Hakkı Tarık Bey (Giresun), 26 ıncı maddedeki (Kaçakçılık ile müstemirren iştigal etmek maksadile iki ve daha ziyade kimselerin birleşmeleri) fıkrasındaki müstemirren kaydına itiraz etti, itirazı varit görüldü ve müstemirren kaydı maddeden çıkarıldı.

Kaçak eşya nakleden vasıtalar

Bundan sonra kaçak eşya naklinde bilerek kullanılan vasıtalar hakkındaki 47 inci madde oldukça hararetli münakaşalara vesile teşkil etti. Bu maddeye nazaran kaçakçılıkta kullanılan kara vasıtaları 100 tonilâtodan küçük deniz nakliye vasıtaları müsadere edilecektir. Bin tonilâtoya kadar olan sefinelerin ise kaçak hamulesi, kaçak olmıyan hamulesinden gümrük resmi itibarile fazla olursa, sefine gene müsadere edilecek, değilse sefine kıymetinin üçte biri kıymetinde ağır para cezası alınacaktır.

Bin hamule tonasından fazla olan her nevi sefineler naklettikleri kaçak eşya kıymetinin 2 misli veya daha aşağı kıymette olduğu takdirde sefine müsadere edilecektir. Fazla kıymette ise kıymetinin 4 te biri nispetinde ağır para cezası alınacaktır.

İtirazlar

Bu maddeye ilk itirazı Halit bey yaptı ve bu maddenin kiraya verdiği veya işlettiği gemisi üzerinde ferdin salâhiyet ve nezaretine fazla ehemmiyet verdiğini kanunu âdilâne tatbik için sefineinn kaçak hamulesinden haberdar olmıyan sahiplerinin bu mes'uliyetten kurtulmaları için mutlaka bir kayıt konulması icap ettiğini söyledi. Raif Bey (Trabzon), mes'uliyetin kaçak nakliyatı ile alâkadar olmıyan mal sahiplerine teşmil edilmemesi hakkındaki noktai nazarda ısrar etti.

Salâhattin bey (Kocaeli), muhtelit encümen namına itirazlara cevap verdi.

Denizcilik hayatımız

Ahmet İshan bey (Ordu) — Korkuyorum diye söze başladı. Bu maddei kanuniye denizcilik hayatımızda fena tesir yapmasın. Kapitülâsyonların ilgasından beri ileri bir inkişaf gösteren türk denizciliği bu madde ile bir geri hareketi yapmasın. Bilhassa müsadere kelimesini, tarihimizde okuya, okuya bu kelimeden tevahhuş etmiş insanlarız.

Ahmet İhsan bey maddeyi müdafaa eden Salâhattin beyin bir noktai nazarına da cevap vererek:

— Bu maddedeki mes'uliyet hükümlerinin diğer kanunların hükümlerile karıştırmak ve onlardan alınan neticeleri mutlaka bunun da vereceğini ümit etmek doğru değildir.. Bir kaptanın bir gemiyi, bir şoförün bir otomobili fena kullanmasına karşı sahibinin alacağı bazı tedbirler vardır. Meselâ malını sigorta ettirir. Gene kendisine emniyet ettiği bir gemi ile kaçakçılık yapan bir kaptana karşı sahibi ne yapabilir. Ahlâk sigorta edilebilir mi?

Gemi sahiplerinin hakları

Müteakiben Salâhattin bey (Kocaeli) cevap verdi:

— Bu hüküm yeni değildir. Şimdiye kadar kaçakçılığın men'i hususunda çok faydası görülmüş bir kayıttır. Kendileri çoğu eytam, şüheda çocukları diye tavsif edilen gemi sahiplerinin masumiyetlerini iddia ve haklarını müdafaa eden arkadaşlara teşekkür ederim. Ne yapayım ki, adalet mutlak olmıyor.

Tadilât yapılmadı

Biz encümende karar verirken ve bir hüküm kabul ederken onu mutlak doğru olduğu için değil, hususi zarara mukabil memleket menafii umumiyesine temin ettiği neticelerle mukayese ediyoruz. Netekim gene bu kanunla masuniyeti mesakin hakkındaki en mukaddes bir hakkı adliyenin elinden alıp idare âmirine tevdi ettik. Dedi ve maddenin kabulünde ısrar etti.

Neticede maddenin tadili teklifi reddedilerek madde aynen kabul olundu.

En son itiraz

Lâyihanın diğer maddelerinin müzakeresinde en son itirazı Abdülhalik bey (Erzincan) yaptı ve kaçakçılık işlerinde mes'uliyetleri görülecek zabitanın muhakemelerine dair bir sual sordu. Millî müdafaa vekili Zekâi Bey cevap verdi. Dedi ki:

— Askerî ceza usulünde ceraimi âdiyede muhakeme için mafevkten istizan ve saire gibi eşkâl ve merasim yoktur. Kaçakçılık böyle bir cürümdür. Onun için mürtekibinin rütbesi ne olursa olsun muhakemenin ihtisas mahkemesinde icrası lâzımgelir.

Meclisin tatili

Lâyihanın diğer maddeleri münakaşasız kabul edildi ve mecliste müzakere edilecek mühim mesail bulunmadığından 15 şubat pazartesi günü içtima edilmek üzere celseye nihayet verildi.

Kara Ali idamdan kurtuldu

(Başı 1 inci sahifede)

tir. Müdafaa vekili Vedat Bey ise uzun ve münakaşalı bir müdafaadan sonra, beraat talebinde bulunmuştur. Mahkemeyi başından beri takip eden ve salonu hıncahınç dolduran samiin dört cinayeti ihtiva eden bu muhakemenin neticesini ve kararın tefhimini heyecanla merak ediyorlardı. Nihayet karar günü geldi ve dün karar tefhim edildi. Zaten mahkeme salonuna sığmıyan meraklılar kütlesine dün bir o kadar daha kalabalık inzimam etmiş, Gebzeden ve Darıcadan da kararı dinlemek için mühim bir kalabalık gelmişti. Daha saat birde mahkeme salonu, localar dolmuş, salon haricindeki koridor da geçilmez bir hal almıştı. Mübaşirler bile mahkeme salonuna giremiyorlardı. Silâhlı jandarmalar izdihamı ve hücumu menetmek için palaskalarını kullanmak mecburiyetinde kalmışlardır. Salona girecek ve hükmü tebliğ edecek hâkimler heyetine polisler ve jandarmalar müşkülâtla yol açabildiler. Önde reis Hasan Lûtfi Bey olduğu halde reis vekili Nüsret, aza Asım ve müddeiumumî Cemil Beyler salona dahil oldular. Maznunlar daha evvel getirilmişler ve eski sıraları veçhile maznun mahalline oturtulmuşlardı. Mübaşirler halkı sükûta davet ettiler. liyordu.

— Karar okunacak efendiler, denilince hâkimlerden, kâtiplerden başka herkes ayağa kalktı. Maznunlardan Kara Ali gözlerini yerden ayırmıyor, diğer maznunlar da mütemadiyen önlerine bakıyorlardı. Yalnız Kara Alinin yeğeni Halil Kararnameyi elinde tutan kâtibe bakıyor, hakkındaki hükmü pervasızça bekliyordu.

Kâtip Ekrem bey, bütün vakayı tahlil ederek hülâsa eden kararnameyi tane tane okumağa başladı, salon da çıt, yoktu, herkes tıpkı maznunlar gibi dinliyordu. Kararnamede "idam" kelimesi geçtikçe o kesif kalabalık 'Hiiii" diye iç çekiyor, fakat maznunlarda en küçük bir işmizaz bile görülmiyordu.

Kararnameye nazaran Kara Ali ağa İsmetin Ahmedin yeğeni Halile tecavüz etmiş olmasından muğber olarak İsmetin Ahmedi öldürmek için kendi hizmetkârı Ahmede para teklif ve onu İsmetin Ahmedi öldürmeğe sevketmiştir. Fakat Ahmedin İsmetin Ahmede attığı kurşun yanlışlıkla yanında giden İbrahime isabet etmiş ve öldürmüştür. Kara Alinin bu işte müşevvik olduğu, Ahmedin ikrarı ve şahitlerin şehadetiyle sabit olmuştur. Gene Kara Ali ağanın bir intihap meselesinde rakıbı İdris beye kızarak onu öldürmeğe azmettiği, fakat çoban Hasanın bu kararı İdris Beye bildirmesi üzerine, çoban Hasanı bu ihbarından muğber olarak yeğeni Halil ve hizmetkârı Ahmede öldürttüğü de sabit olmuştur. Kararnamede birçok tahliller ve mahkûmiyet sebepleri vardır. Bu meyanda halka dehşet salmak, terki daru diyar etmeye sebep olmak, tehdit tahvif gibi sebepler de zikredilmektedir.

Okunan kararnamede Kara Ali ağa İbrahimin katlinden dolayi 150 inci maddenin dördüncü bendi mücibince idam mahkûm edilmiştir. Fakat İsmetin oğlu Ahmedin yeğeni Halile tecavüzü esbabı muhaffeden addedilmiş, cezası 59 uncu madde mücibince 24 sene ağır hapse tahvil edilmiştir.

Kara Ali ağa çoban Hasanın katlinden dolayi da 448 inci madde mücibince 15 sene ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Ancak cezaların içtimai dolayisiyla iki ceza birleştirilerek 31 sene 6 ay ağır hapis cezası verilmiş, fakat kanun mucibince cezalar 30 seneyi geçemiyeceği için Kara Ali ağanın 30 sene müddetle ağır hapsine karar verilmiştir. Kara Ali ağanın hizmetkârı Ahmetin İbrahimin katlinden dolayi idamına hükmolunmuştur, fakat cezası esbabı muhaffefe taktir edildiğinden dolayi 24 sene ağır hapse tahvil edilmiş, cürmü ika ettiği esnada da 18 yaşını bitirmemiş olduğu için bu ceza 6 seneye indirilmiştir.

Ahmet çoban Hasanın katlinden dolayi da 15 sene ağır hapse mahkûm olmuştur. Bu cürmü ika ettiği zaman da 21 yaşını bitirmemiş olduğu için, cezası 12 sene 6 aya indirilmiş, fakat iki cezanın içtimai dolayisiyle cezalar tevhit edilerek 12 sene 3 ay müddetle ağır hapse konulmasına karar verilmiştir.

Kara Alinin yeğeni Halil çoban Hasanın katlinden dolayi 15 sene ağır hapse mahkûm edilmiştir. Fakat cürmün ikaında 15 yaşını bitirmediği anlaşıldığından cezası 3 sene ağır hapse indirilmiştir.

Kara Ali ağadan ve Ahmetten Maktul İbrahimin veresesine biner lira verilmek üzere iki bin liranın tahsiline karar verilmiştir.

Çetenin diğer efradı Koca Hüseyin, Pala Hüseyin, Rüstem, Sülo ve Hasan cürümlerde alâkaları sabit olmadığından beraet etmişlerdir. Kararın Kara Alinin sebebi husumet ve cürmü taammüden ikaı hakkındaki kısmı ekseriyetle, cihatı sairesi ittifakla kabili temyiz olmak üzere verilmiştir.

Kararname okunup bittikten sonra reis Hasan Lütfi Bey mahkûmları yan yana getirmiş, Kara Ali ağaya:

— Senin hükümün temyiz edilecektir.

Ahmetle Halile de:

— Siz de isterseniz temyiz edersiniz, demiş, diğer maznunlara da:

— Siz de beraet ettiniz, demiştir.

Beraet edenler:

— Allah ömürler versin beyim, demişler, Ali ağa da bir şey söylemek istemiş, fakat muvaffak olamamıştır.

Meraet edenler dün akşam tahliye edilmişlerdir.

Kara Ali ağanın avukatı hükmü temyiz edecektir.

---

diğini itiraf etmediğinden dolayı çok müteessirdir. Prens buna, kendi neslinden olan erkeklerin, zevcelerine aşk esiri olduklarını asla itiraf etmedikleri ve bunun kadınla erkek arasında ihtilâfa vesile teşkil ettiği cevabını verir. Zevcesini ikna etmek kabil olmadığını gören prens, Arabistana avdet ederek zevcesini arzu ettiği hayatta serbest bırakır. Fakat bu iftiraka dayanamayan Röne de Arabistane döner.

Sahradaki yuvaya döndükten sonra, oranın âdat ve an'anatını kendi an'anelerile mukayese ederek tekrar meyus olur. İhtilâflar başlar, buna şrka mahsus olan hile ve desiseler de karışır.

Sadrazam, bu gasıbayı atlatıp, prense, nedemesi olan kızını tezviç etmek istemektedir.

Röne oradan kaçar. Ve Röneyi kurtarmağa gidecek ecdadının mukaddes vazifelerini ihmal eden prens aleyhine bir cereyan başlar.

Fevkalâde heyecanlı bir sahne esnasında sevdiğinin hayatını kurtarmak için rens kendi hayatını tehlikeye koyar. Röne de kalbinin perestişkârı ve ebediyyen öyle kalacak olan prensten artık şüpheye mahal olmadığını anlar.

Yeni neşriyat

Mülkiye mecmuası

Her ay intişar eden Mülkiye mecmuasının onuncu ikinci kânun nüshası kıymetli münderİcat ile intişar etmiştir. Babanzade Şükrü, Müderris Ebülûlâ, Hilmi Ziya, muallim İstepan Arapyan, Riza Halis Beylerin yazıları bilhassa şayanı dikkattir. Bundan başka Türkiyede ziraî kredi kooperatifleri, bugünkü diplomasi, ingiliz lirası, Almanyada siyasî fırkaların programları, bolşevik diktatörlüğü ismini taşıyan ciddî etütler vardır. Bu kıymetli ilim mecmuasını karilerimize bilhassa tavsiye ederiz.

Gol

Refik Osman Beyin çok şayanı dikkat yazıları güzel bir basılış, mütenevvi münderecat ile çıktı.

Tarihî Tefrika: 2

Sabatay Zevi!

Nakleden: R. N.

Sabatay Zevi işleri meharet ve kiyasetle idare ediyordu

Sabatay hayatının mühim bir kaç safhasında daima böyle hareket etmişti

Sabatay hızlı bir hareketle yerinden kalktı. O kadar ki sofranın üzerindeki kaplar, tabaklar bile devrildi. Natan Gazaniye doğru ilerliyerek:

— Yeter artık, dedi, susunuz!..

Natan Gazani daha fazla bir şey söylemedi. Sustu. Elindeki şarap tasını da sofranın üstüne bıraktı. Sabatay Zevi de yavaş yavaş yürüyerek evden çıktı, gitti.

Bu hareketin manası ne olabilirdi?. Sabatay bu suretle Natan Gazani'yi daha fazla söylemekten menetmekle, sonra da yavaş yavaş, hiç kimseye bir şey söylemeksizin oradan çıkıp gitmekle bir tevazu ve mahviyet eseri mi göstermek istemişti?... Pek tevazu ve mahviyet sahibi olan bir adam nasıl kendi büyüklüğü söylendiği zaman bir kabahat işlemiş gibi mahcup olursa acaba Sabatay da kendisinin beklenen mesih olduğunu başka biri söylerken tevazu ve mahviyeti mi gösteriyordu? Bundan başka bir ihtimal daha vardı: Belki de Sabatay Zevi bu hareketle büyük bir maharet göstermiş oluyordu. Bir gün kendisini müahaze edenler bulunursa dönüp diyemez miydi ki:

— Bu mertebeye çıkmağı ben sizden istemedim. Buraya beni siz çıkardınız. Ben size: "Mesih benim! Demedim. Siz bana: "İşte beklediğimiz Mesih budur!,, Dediniz ve öyle kabul ettiniz!..

Sabatay'ın Natan Gazani kendisini yükseltmek için söylenen bu sözleri işitmek istemez gibi oradan çıkıp gitmesi bir tevazu ve mahviyet eseri olmaktan ziyade bir maharet neticesi olması daha muhtemeldi. Sabatay hayatının mühim birkaç safhasında bu vaziyeti ihtiyar etmiştir.

Maamafih bu hareketi ister samimi bir tevazu ve mahviyet eseri olsun, ister calî bir maharet neticesi bulunsun, Natan Gazani'nin kendi hakkında söylediklerini reddetmiş olmakla beraber, Sabatay Zevi bu meşhur kâhin ile temas ve münasebetini hiç bir suretle kesmedi. Natan Gazani gelecek "Mesih,, için yol açıyor demekti. Böyle mühim ve faydalı bir adamdan istifade etmekte Sabatay hiç bir suretle geç kalmamağa karar vermişti.

Sabatay Gazeden hareketle Kudüse gitmek için yolda çıkarken Natan Gazani de beraber gitti. Çünkü bu iki arkadaş artık biribirlerinden ayrılmamak lâzım olduğunu anlamışlardı. Müşterek bir itikat ve iman her ikisini de birleştirmiş oluyordu..

Sabatay'ın Kudüste kalması hayli uzun sürdü: Üç sene kadar !.

Fakat orada elde edebildiği netice de, kaldığı müddet ile mütenasip değildi. Kudüste ne yapacak, muhit üzerinde ne gibi bir tesir ve intiba husule getireceti? Orada oturup kalmakla nasıl bir netice elde edebilecekti?. Dinî noktai nazardan Kudüs hiç şüphesiz mu sevilik için son derece mühim bir merkezdir. Fakat dünyanın diğer taraflarındaki yahudiler üzerinde bu merkezin te siri azdır. Lehistanda elim ve mustarip bir halde bulunan yahudiler için yahudilik âleminde paralar toplanıyordu. Fakat Leh yahudileri için para verenler Kudüsteki muhtaç yahudileri pek o kadar düşünmüyorlardı..

Çünkü Lehistan yahudileri için çok para toplanıyordu. Bu paraları verenler bir de Kudüsteki dindaşlarını düşünmüyorlardı Bu suretle yardımsız kalan Kudüs fakirleri açlıktan ölecek hale gelmişerdi. Bu yüzden Kudüs yahudilerinden birçoğu başka yerlere gitmeğe, barınacak memleket aramağa başladılar.

Sabatay işte böyle bir muhitte sükûn ve rahat ile üç sene geçirdi. Sükûn ve huzuru tercih etmekten başka yapacağı bir şey de yoktu. Ortalığı velvele ve heyecana vermek zamanı değildi. Bir de böyle üç sene gibi uzun sayılacak bir zamanı Kudüste geçirmesi ne sebep şu idi: Evvelce görülmüştü ki, beklenen "Mesih,, inmilâdî 1648 senesinde gelecekti esrar ve kehanet erbabı tarafından ileri sürülmüştü. Bu esrar ve kehanet erbabından en mühimi de bizzat Sabatay Zevi değil miydi? Bu 1648 tarihi onu bir zamanlar ne kadar işgal etmişti!. Fakat o zamandan beri az seneler geçmedi. 1648 senesi gelmiş, geçmiş, fakat dünyada hiç bir fev kalâdelik olmamış, beklenen "Mesih,, çıkmamıştı!..

Sabatay'ın bütün gayretleri hava ve dumana karışmış, gitmişti. Fakat ümidini kaybetmiyen Sabatay başka bir şey düşündü ve buldu: 1648 senesi yerine 1666 senesinden istifade etmek!.. Bunun için de bütün eski kitapları karıştırarak "Mesih,, in geleceği hakkındaki kehanetleri bu tarihe tesadüf ettirmeğe çalıştı. Gariptir ki kimse çıkıp ta biribirinden bu kadar farklı olan iki tarihin biribirile nasıl imtizaç ettirildiğini sormuyordu. Bu çareyi bulduktan sonra Sabatay tasavvurlarını hakikat sahasına çıkarmağa çalışıyordu. Bir zamanlar faaliyet sahasını fakirler arasında genişletmekle işe başlamış olan Sabatay şimdi Kudüste de yahudiliğin fakir tabakasına istinat etmek istiyordu. İzmirdeki kardeşlerinden mühim miktarda para geldi. Kudüsteki yaşayışı son derece sade idi. Buna mukabil fakirler ve muhtaçlar için pek çok para sarfediyordu. Herkesin nazarında son derece dindar bir adamdı. Fakirler ve muhtaçlar için verdiği paralarla hakkında beslenen hürmet ve itibar daha ziyade artıyordu.. Sabatay Zevi herkesin gönlünü kazanmağa muvaffak oluyordu. Bilhassa çocuklara karşı son derece şefkat ve alâka gösteriyordu. Yahudi çocuklarına para verir, tatlı dağıtır, kendilerini sevindirirdi.. Bu suretle çocukların muhabbetlerini celbeden Sabatay kendi çocuklarına bu kadar alâka gösteren bir adama karşı analarının da minnet ve şükranını celbetmiş oluyordu..

Baruh'un söyledikleri

Sabatay Zevinin Kudüsteki bu faaliyeti esnasında kendisine yardımcı olarak bir adam daha zuhur etti: Baruh Gad ismindeki bu adam Sabatay için faydalı bir yardımcı olacaktı. Bu adam dünyayı dolaşarak Kudüsteki yahudiler için iane toplıyarak, her tarafı gezdi. Böylelikle bütün İranı da dolaşmıştı. Sabatay Zevi Kudüste çalışırken, Baruh da İran seyahatinden yeni avdet etmişti. Baruh pek mühim bir masal ile geliyordu. İsrail oğullarının kaybolan on kabilesi unutulmamıştır. "Sabatatiyun,, dedikleri nehrin öbür tarafına geçerek kayboldukları söylenen bu on kabileden Naftali kabilesine mensup bir adam.

(Devamı var)

Gülhane hastanesi müsamereleri

Gülhanenin 932 senesi dördüncü müsameresi önümüzdeki 10-1-932 pazar günü saat 17 de başlayacağından muhterem meslektaşların teşrifleri rica olunur.

Poliste

Bir otomobil faciası daha oluyordu

Sürat çılgınlığı içinde araba ağaca çarptı içindekiler kurtuldular

Evvelki gece saat üçe doğru gene bir otomobil süra't ve dikkatsizlik yüzünden parçalanmış, gene bir kaç yolcu heyecan geçirmişlerdir. Vaka' şöyle olmuştur: Şoför Salâhaddinin idaresindeki 2314 numaralı otomobil Beşiktaş tramvay tevakkuf mahallinde beklemekte iken, tütün inhisar idaresi ikinci şube müdür muavini Hamdi Beyle refikası Firdevs H. gelmişler ve İstanbuldaki evlerine gitmek üzere otomobile binmişlerdir. Şoför, hareketi müteakip, arabayı süra'tle sevketmeğe başlamıştır. Otomobil tam Camlıköşk civarına yaklaştığı sırada, direksiyonun yanlış kırılması neticesinde, otomobil olanca hızile bir ağaca çarpmış ve bir çok yerleri parçalanmıştır. Bu büyük kaza lehülhamd bir facia ile nihayet bulmamış, yalnız Firdevs H. oldukça uzun süren bir baygınlık geçirmiş ve hepsi de mucize kabilinden kurtulmuşlardır. Vak'a mahalline gelen zabıta memurları Firdevs Hanımın ilk müdavatını bir eczahanede yapmışlar, kazaya sebebiyet veren şoför de yakalanmıştır.

Üç cürüm bir arada

Sabıkalılardan Sabri, Saraçhaneba şında bir mahallebiciye sarhoş geldiği, kendisini sükûna davet eden polise hakaret ettiği ve üzerinde de bir kama çıktığı için yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Caddede eli bıçaklı adam

Sirkecide Bahrisefit otelinde oturan İsmail Ef. Taksim caddesinde bıçak çekerek dolaşırken polis Halil Efendi kendisini yakalamak istemiş, bu sırada da BekirEf. isminde biri de polisin vazifesine mümanaat etmek istemiştir. Polis Ef. her ikisini de yakalayarak karakola götürmüş ve haklarında tahkikata başlanmıştır.

Silâh taşıyanlar yakalanıyor

Polis; silâh taharriyatına devam etmektedir. Kumkapıda arabacı Mehmedin üzerinde bir tabanca bulunmuş, müsadere edilmiştir.

Tramvaydan düştü

Çengelköyünde oturan Şevket Ef. isminde biri, Bebek tramvayile Beşiktaşa gelirken, sahanlıkta muvazenesini kaybederek yere düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Şevket Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Bir kayık battı

Yedikulede Yusuf reisin balıkçı kayığı henüz ismi tesbit edilemeyen bir motör tarafından batırılmıştır. Kayıkta bulunan 300 liralık ağlar da batıp gitmiştir. Yusuf reis kurtulmuştur. Meçhul motör aranmaktadır.

Kaçak tütün

Beşiktaşta oturan Hasan Efendi isminde birinin üzerinde 2 okka kaçak tütün bulunarak müsadere edilmiştir.

Memlekette

Urla Halkına yardım

Yardım sıkıntıda bulunan diğer yerlere de teşmil ediliyor

İzmir gazetelerinden: Hilâliahmer cemiyetinin Urla ve havalisinde muavenete muhtaç bir kısım vatandaşlara yardıma karar verdiğini yazmıştık. Hilâliahmer cemiyeti tarafından ilk yardım olmak üzere bir kamyonda 40 çuval un Urlaya gönderilmiştir. Ayni zamanda sair yiyecek te sevkedilmiştir.

Urlada bu sene üzüm olmadığı gibi o havalide yetişen külliyetli miktarda tütünler de kumpanyalar ve tütün inhisarı tarafından çok az mübayaa edilmiştir. Müstahsilin elinde külliyetli miktarda tütün mevcuttur.

Ziraî kredi kooperatiflerinin; ortaklara yaptığı yardım miktarı da umumî ihtiyaç karşısında pek az bir derecede kalmaktadır. Müstahsiller ; yalnız ekmek ihtiyaçlarını temin için uğraştıklarından ellerinde paraları bulunmadığından amele kullanarak bağlarını imar edememektedirler. Tütünlerin İnhisar İdaresi tarafından biran evel mübayeası için teşebbüsatta bulunulmuştur. İzminden giden ve beraberinde un götüren heyet derhal tevziata başlamıştır.

Şehrimizin zengin un ve saire tüccarları tarafından da Urlada muavenete muhtaç halka yardım edilmesi kararlaştırılmıştır.

Tüccarlarımız, imkân nisbetinde, beş, on çuvaldan elli çuvala kadar yardım edeceklerdir.

Hamiyetli vatandaşlarımızın bu yardımları Hilâliahmer tarafından kabul edilerek derhal mahallindeki muhtaç vatandaşlara tevzi edilecektir.

Ayrıca Hilâliahmer cemiyeti tarafından da un satın alınmak suretile yardımda bulunulacaktır.

Cuma ovası nahiyesinin Bulgurca köyü tütün müstahsilleri çok sıkıntılı vaziyette kalmışlar ve Vilâyet makamına müracaat etmişlerdir.

Çünkü Bulgurca havalisi halkının tütünleri ellerinde kalmıştır. Kumpanyalar ve tütün inhisarı tarafından mübayaa edilmemiştir. Tütün inhisar idaresinin bu havaliden yakında mübayaata girişeceği ve bu suretle müstahsilleri müşkül vaziyetten —mehmaemken — kurtaracağı temin edilmektedir.

Hilâliahmer cemiyeti İzmir heyeti merkeziyesinin kararı mucibince Bulgurca, Değirmendere, Cuma-ovası ve Tire havalisindeki muhtaç vatandaşlara da yardım edilecektir.

Eşkiya bir istasyonu bastı

Konyada çıkan "Babalık" refikimiz yazıyor: Durak istasyonu geçen çarşamba akşamı 408 trenin hareketinden sonra fecî bir eşkıya basınına oğramış ve istasyon memuru Hasan efendi eşkıya tarafından muhtelif yerlerinden bıçaklanmak suretile tehlikeli surette yaralanmıştır.

Hadise şu şekilde cereyan etmiştir:

30-12-932 çarşamba günü gecesi 408 katarın hareketinden sonra istasyon memuru Hasan efendi trenin hareketini diğer istasyona haber vermek üzre telgraf makinası başında iken birdenbire arkasına bir dipçik darbası gelmiştir.

Kim tarafından vurulduğunu anlamak için arkasına dönen Hasan ef. yüzüne de bir dipçik vurulduktan sonra yere yatırılmış ve yedi sekiz yerine kama saplanmıştır.

Bu hadise istasyonda cereyan etmekte iken makas başında bulunan makascıyı da iki eşkıya tutmuşlar ve istasyona bırakmamak istemişlerdir.

Ellerinden kurtulan makascı istasyonun arka kapısından çıkarak tabancayi almış ve ateş etmeğe başlamıştır. Ateşi gören eşkıya kaçmışlardır.

Hadise derhal telgrafla Adana müddei umumiliğine ihbar edilmiş ve eşkıyayı takip için müfreze çıkarılmıştır.

İstasyon memurunun dipçik darbelerinden üç dişi kırılmıştır. Vücuduna saplanan bıçak darbelerinden aldığı yaralar çok tehlikeli olduğundan Adana memleket hastanesine yatırılmıştır.

Halep Kargaşalığı

22 kişi ölmüş, 200 den fazla yara ı var

Beruttan 30 tarihi ile Adana gazetelerine yazılıyor: Bütün Suriyede sükûn hüküm sürmektedir. Şam ve Halep çarşıları el'an kapalı bulunmaktadır.

Halepte vuku bulan müsademede ahaliden 22 kişi maktül ve 200 ü mütecaviz kimse mecruh düşmüştür. Maktüllerin cenaze merasimi gayet mutantan bir surette yapılmış ve merasimde hemen bütün Halep ahalisi bulunmuştur. Suriyenin her tarafından rüesadan İbrahim Henanu beye taziye telgraf ve mektupları gönderilmektedir.

Şam, Hama, Humusta mahallât arasına konulan Fransız kıtaatı ve Tanklar kışlalara alınmış, saat beş buçuktan itibaren evden dışarı çıkmamak keydi refedilmiştir. Halepte vazedilen tedabiri askeriye bakı olup halk el'an heyecan içinde bulunmaktadır.

Fevkâlâde Komiser Ponsot Şama giderek Komiserlik vekâletini ifa etmekte bulunan Şam, Humus, Halep, Havran ve Cebeli Dürzürdaki zabitlerle uzun müddet görüşmüştür. Bu görüşmede intihabın başlamasına dair neşredilecek emirname nin görüşüldüğü kuvvetle tahmin edilmektedir.

İntihabat esnasında vermiş olduğu bir çok yolsuz emirler dolayisile Süriyenin bir çok yerlerinde müteaddit kimselerin ölmesine ve yaralanmasına sebebiyet veren Fevkalâde Komiser M. Ponsot'nun tebdil edileceği şayi olmuştur.

Şam hâkimi idarisi olup Berutta bulunmakta olan Müeyyit zade Vaik bey deniz tarikile Mısıra hareket etmiştir. Sabık hükûmet reisi Şeyh Tacettin de vaziyete intizaren Berutta bir otelde bulunmaktadır.

Bugün matine saat 15,30 da ve suvare saat 21,30 da

İş adamı

Yazan: O. Mirbeau. Tercüme E.: Reşat Nuri

Yakında: Eninde Sonunda.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Üsküdar Şehir Sinemasında bugün 1932 İngiliz filimi

MAHKÛM KADIN

İlâveten: *Hafiyeler Kralı.*

PEK YAKINDA

Amphi Tiyatrosunda

(Asrî Sineması)

Dansörler kıralı

DOUGLAS

size, 40 zinci aktör, 20 zinci kızları 20 zinci erkekler ve zinci cazdan mürekkep büyük revü heyetini takdim edecektir.

UNE REVUE FANTASTIQUE

iki kısımlık ve 18 tabloluk büyük revü

Yunan Millî Opera Heyeti

Fransız Tiyatrosunda

Bugün matine saat 16,30 te

Carmen

Akşam saat 21,30 te

Lucia

3 üncü Kolordu ilânları

İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar cihetindeki kıt'alar ve müessesata ve mekteplerin erzak ve yem nakliyatı pazarlıkla 9-1-932 cumartesi günü saat 4 te ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (18) (95)

* * *

İstanbulda bulunan kıtaat ve müessesatın ekmek ve erzaklarının senenin nakliyesine pazarlıkla verilen fiat muvafık görülmediğinden tekrar fiatı zarfla münakasaya vazedilmiştir. İhalesi 23-1-932 cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyende teminat ve teklifnamelerile komisyonumuza müracaatları. (681) (4618)

* * *

Ordu ihtiyacı için 51 kalem göz âleti alenî münakasa ile ihale edilecektir. İhalesi 18-1-932 pazartesi günü saat 16 da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek istiyenlerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (674) (4592)

* * *

K. O. ve Birinci fırka ihtiyacı için mercümek alenî münakasaya konmuştur. İhalesi 9-1-932 cumartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (656) (4498)

* * *

III. K. O. kıtaat hayvanatının ihtiyacı için saman alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 23-1-932 tarih cumartesi günü saat 15,30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (687) (4667)

Beş Hasta var!

Etem İzzet Beyin yeni ve son romanı kitap halinde çıktı.

Bütün kitapçılarda vardır. Ciltli 200, ciltsiz 175 kuruş. Tevzi merkezi Suhulet kitaphanesi..

Muayenehane nakli

Dr. Celâl Tevfik

Frengi ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci, Muradiye caddesi No. 35 Sa. 14 - 18

Dr. A. KUTiEL

Cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı. Karaköy, büyük mahallebici yanında 34.

Bilânçodan Sonra Satış

Aletler, yedek parçaları, pnömatikler, yaylar, yaylara mahsus demirler vesair muhtelif alâtu edevat satılacaktır. Pangaltıda Feriköy Hamamı caddesi 125 No lu (BERLİET) garajına müracaat. Tel. B. O. 1370.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Temamına 1350 lira kıymet taktir edilen küçük Mustafa paşada Göl camcı mahallesinde eski dibağ Yunus beyi bahçeli çıkmazı sokağında eski II yeni I numara lı hanenin temamı açık artırmaya vazedilmiş olup 2-1-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 16-2-932 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde açık artırma ile satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi teminat alınır. Müterakim vergilerle belediye resimleri vakıf icaresi müşteriye aittir. Yalnız icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmiyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faize ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrâkı müsbiteleriyle bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmiyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat alma kisteyenlerin 931-188 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

AV VE REVOLVER FİŞEKLERİ İNHİSARI T. A. ŞİRKETİ

Av ve revolver Fişekleri İnhisarı Türk Anonim Şirketinin heyeti umumiyesi esas mukavelesinin 28 ve Ticaret kanununun 386 ncı maddelerine tevfikan aşağıda yazılı ruznamedeki mevaddı müzakere etmek üzre işbu Kânunusaninin 24 üncü pazar günü saat 11,30 da şirket merkezinde fevkalâde olarak içtima edecektir:

1 — Şirketin vaktinden evel feshi ve hali tasfiyeye vaz'ı.

2 — 19 Ağustos 1931 tarihinde fevkalâde olarak münakit heyeti umumiye içtimaında ittihaz edilmiş olan kararın her iki İnhisar şirketinin tevhidine müteallik kısmının ve bunun neticesi olan mukarreratı müteferrianın iptali;

3 — Selâhiyeti lâzıma verilecek likidatörlerin tayini ve ücretlerinin takriri,

4 — Tasfiye müddetince lâzımgeden mürakıplerin intihabı ve ücretlerinin tespiti.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince bu içtimada hisselerinin adedi ne olursa olsun bütün hissedarlar bilâ tahdit sahibi bulundukları senedata muadil rey'e malik olarak hazır bulunabilirler.

İçtimaa iştirak arzusunda bulunan hissedarların senetlerini veya bunun yerine kaim olan tasdikname leri içtimadan lâakal sekiz gün evvel şirket merkezine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

ZAYİ — Samatya Maliye şubesinden almakta olduğum 40816 numerolu tekaüt maaşımın cüzdanı ile tatbik mühürüm zayi olmuştur. Yenileri alınacağından hükmü yoktur. Harbiye nezareti ketebesinden mütekait Mahmut Mazhar.

ZAYİ — 3 numerolu anbardan aldığım J. C. F. marka ve 115-116 numerolu balyeye müteallik ordino zayolmuştur. Hükmü yoktur. Yorgi Değirmencioğlu.

BARUT VE MEVADI İNFİLAKIYE İNHİSARI T. A. ŞİRKETİ

Barut ve Mevadı İnfilâkiye İnhisarı Türk Anonim Şirketinin heyeti umumiyesi esas mukavelesinin 28 ve Ticaret kanununun 386 ncı maddelerine tevfikan aşağıda yazılı ruznamedeki mevaddı müzakere etmek üzre işbu Kânunusaninin 24 üncü Pazar günü saat 10,30 da şirket merkezinde fevkalâde olarak içtima edecektir:

1 — Şirketin vaktinden evel feshi ve hali tasfiyeye vaz'ı.

2 — 19 Ağustos 1931 tarihinde fevkalâde olarak münakit heyeti umumiye içtimaında ittihaz edilmiş olan kararın her iki İnhisar şirketinin tevhidine müteallik kısmının ve bunun neticesi olan mukarreratı müteferrianın iptali;

3 — Selâhiyeti lâzıma verilecek likidatörlerin tayini ve ücretlerinin takriri,

4 — Tasfiye müddetince lâzımgeden mürakıplerin intihabı ve ücretlerinin tespiti.

Ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince bu içtimada hisselerinin adedi ne olursa olsun bütün hissedarlar bilâ tahdit sahibi bulundukları senedata muadil rey'e malik olarak hazır bulunabilirler.

İçtimaa iştirak arzusunda bulunan hissedarların senetlerini veya bunun yerine kaim olan tasdikname leri içtimadan lâakal sekiz gün evvel şirket merkezine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

İstanbul mahkemei asliye birinci ticaret dairesinde: Hofreştras Macar ziraat makinaları şirketi mümessili Kadri beyin bihasebülkefale 2 bin liranın tahsili hakkında Samsunda Eşraf ve tüccardan Hüseyin zade Behaettin bey aleyhine ikame ettiği davadan dolayi olbapta dava arzuhaline mümaileyh cevap vermemiş olduğundan hakkında ğiyap kararı ittihaz edilmiş ve emri tahkikat 4-2-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de talik olunmuştur. Binaenaleyh mezkûr gün ve saatte müddeaaleyh Behaettin bey tahkikat hâkimi huzurunda ispatı vücût etmediği takdirde muhakemenin giyaben icra ve ikmal olunacağını mübeyyin kararname mahkeme divanhanesine talik olunmuştur. İkametgâhı hazırının meçhuliyeti hasebile ilânen tebliğ olunur.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan: İstanbulda birinci Vakıf hanında 16 No. lu yazihanede iken elyevm nerede olduğu meçhul bulunan Süreyya beye.

Şişlide Mecidiye mahallesinin zencirli kuyu ve levent çiftliği caddesinde atik, 2, 4, numaralarla murakkam yüz otuz bir buçuk dönüm 329 arşın terbiinde tarlanın hissei şayiası sapancalı Baki beyin uhtesinde olup ahare olan borcundan dolayi mahallen haciz ve vaziyet yapılarak beher dönümüne yüz lira kıymet taktir olunmuştur.

Baki beydeki matlubunuzun temini için ipotek fazlasına şamil olmak üzere hacze iştirak ettiğiniz mephusunan tarlanın hissei şayıa arttırmaya konulacaktır. Bir diyeceğiniz var ise tarihi ilândan itibaren on gün zarfında 930-495 dosye numarasile İstanbul 4 üncü icra dairesine müracaat etmeniz ve keyfiyeti haciz ve taktiri kıymeti mübeyyin zabıt varakası tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

ZAYİ — Liman Dairesinden aldığım 5538-8 numerolu taife cüzdanım kaybolmuştur. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Pazar karyesinden Mehmet.

Şişmanlıktan kurtulmak ve kuvvetten düşmemek için **HASAN Gluten Mamûlâtından** istimal ediniz.

Çünkü Hasan Gluten mamulâtında nişasta yoktur. Gluten ile imal edilmiştir. Şeker hastalığına karşı Avrupanın terkibi meçhul Gluten müstahzaratına faik olduğu etibbayı muktedirenin raporlarile sabittir. Ekmek, gevrek, makarna, şehriye, un ve çikolata nevileri vardır. Her taraftan Hasan markasını arayınız. Hasan ecza deposu.

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Harbiye tramvay caddesinde ve Teşvikiye'de satılık kıymetli arsalar

Bankamızın tahtı tasarrufunda olup ahiren ifraz edilen Beyoğlunda Teşvikiye mahallesinde Harbiye caddesinde krokisi aşağıda mevcut arsalardan 44-45-46-47 numaralı arsalar açık artırma ve diğerleri kapalı zarf usulile ve peşin para ile satılmak üzere müzayedeye vazedilmiş ve 30-1-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altıda Bankamızda ihaleleri mukarrer bulunmuştur. Talip olanların ve fazla tafsilât ve şartname almak istiyenlerin ahz ve istihsal eylemek üzere bizzat veya tahriren Şubemize müracaatla beraber teklif mektuplarına teklif olunacak miktarın yüzde 5 şi nisbetinde teminat mektuplarının leffi ve yevmi mezkûra kadar Şubemize müracaatları.

Pangaltıda kâin ve Emlâk ve Eytam Bankasına ait arsalardan satılacak parçaları gösterir krokidir.

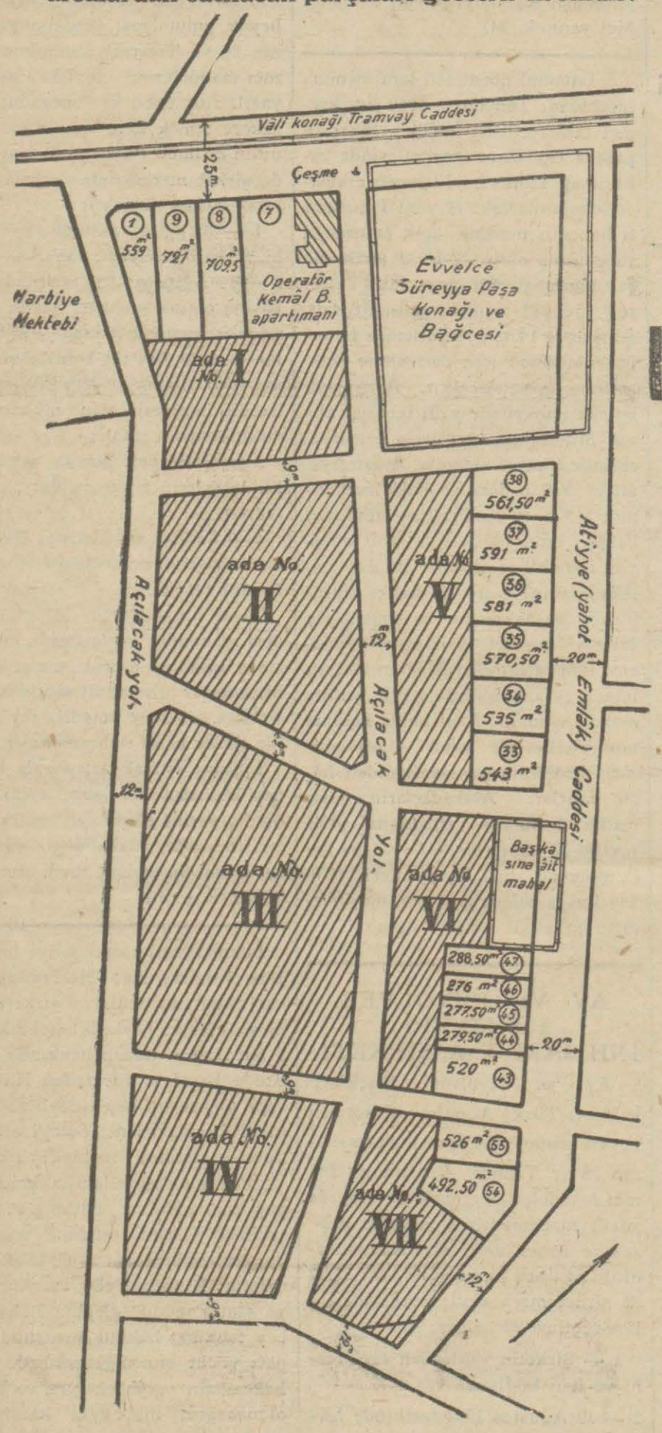

Mülâhaza: Satılacak parçalar taramasız gösterilmiştir.

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

İthalâtın tahdidi hakkındaki (11986) No. lı kararnameye merbut (F) listesinde dahil tıbbî müstahzarlar ve sair maddelerin memleekte girmesi için vekâletten müsaade almak lâzım geldiğinden bunlardan evvelce sipariş edilip gümrüğe gelmiş olanların pullu orijinal faturalarının bir istida ile vekâlete gönderilmesi ve henüz yolda bulunanların mikdar, cins ve fiatını gösteren bir listenin ve eglmiş ise gene pullu orijinal faturalarının irsali icap eder. Vekâletçe verilecek müsaade faturaların arkasına işaret edilerek o suretle gümrüklere ibraz edileceğinden faturaları gönderilmiyen malların girmesine imkân yoktur. Bundan sonra sipariş edilecek bu gibi müstahzarlar ve sair maddelerin siparişinden evvel cinslerini ve mikdar ve fiatlarını ve nereden getirileceğini bildiren bir istida ile vekâlete müracaat edilerek evvelâ müsaadesinin alınması ve orijinal faturasının vürudunda da müsaade edildiği işaret edilmek üzere bunun da vekâlete tevdii lâzım geldiği alâkadarlara malûm olmak üzere ilân olunur. (34)

Adana Nafıa Başmühendisliğinden

Adana - Karataş yolunun 22+500: 26+000 K. arasında (3500) metre tulundaki şosa müceddeden inşa edilmek üzre (44890) lira ve 88 kuruş bedelle 3-2-932 çarşamba günü ihalesi icra kılınmak üzere kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Talip olanların yevmi mezkûrda saat 11 re kadar Adana Encümeni Vilâyetine ve keşfini görmek için de Nafia Başmüdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (35)

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Tasarruf haftası sizin için bir başlangıç olsun:

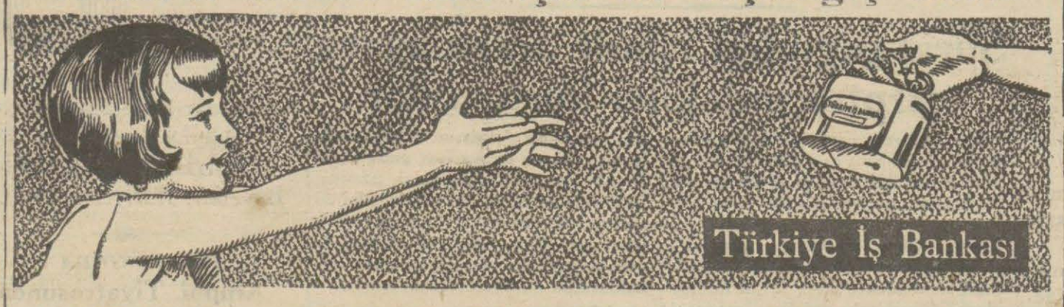

Siz de Bir Kumbara Alınız!..

Balıkyağından daha iyi ve alınması daha kolaydır

Doktorlar; Emulsiyon Skot kuvvet şurubunun balıkyağından üç defa daha kuvvetli ve daha sıhhî olduğunu bilfil ispat etmişlerdir. Terkibinde sinirleri besleyen ve kemikleri sağlamlaştıran (Hypophosphit) in mevcudiyeti Emulsiyon Skot'u fakrüddem, kuvvetsizlik zafı umumî gibi ahvalde pek mükemmel bir şurubu teşkil eder. Norveçya Morina balıkyağının en zengin vitaminleri Skot tertibinde mündemiçtir. Bu vitaminler tuz ile beraber sağlam kemikler, beyaz dişler ve uzun bir hayat temin eder. Çocuklar köpüklü Emulsiyon Skot'u seve seve içerler ve büyükler kolay hazmini takdir ederler. Sıhhat ve kuvvet için hakikî

Emulsiyon Skot

Üzerinde ısrar ettiğiniz takdirde verdiğiniz paranın mukabili kıymetini elde etmiş olursunuz.

Izmir Belediyesinden:

Karşıyakaya isale edilecek suların şartnamei fenniyesine tevfikan plân, proje ve keşifnamelerinin tanzimi müsabakaya vaz edilmiştir. Proje ücreti olarak birinciye 4000 ve ikinciye 1000 lira verilecektir. Müsabakaya iştirak edeceklerin yüksek mühendis mektebi diplomasını haiz bulunmaları şarttır. Müsabaka 1-1-932 tarihinden başlamak üzere müddeti beş aydır. Şartnamei fennilerin musaddak suretleri on lira mukabilinde verilir. (13)

Tütün inhisarı Istanbul Başmüdürlüğünden.

Senevî 115.000 lira satışı olan ve nakliye ve sair masarif için yüzde altmış beş santim verilmekte olan KUMKAPU serbayiliğine talip olanlar yirmi gün zarfında Tütün İnhisarı İstanbul Başmüdiriyetine müracaat etmelidirler. (74)

Tütün inhisarı Umumî müdirliğinden:

1.— (84) santim arzında (7500) metre Amerikan bezi (nümunesi veçhile): 28-1-932 perşembe saat 10,30;
2.— Kumaşı İdareden verilmek üzere, nümunesi veçhile, (50.000) adet torbanın dikme masrafı: (Kınap ve tiresi müteahhide ait): 28-1-932 perşembe: saat 14;
3.— Nümunesi veçhile (1500) küçük ve (700) büyük boy tahta etiket 30-1-932 cumartesi: saat 10,30;
4.— (2000) metre dikenli tel ve (200) kilo Nitrate de soude: 30-1-932 cumartesi saat 10,30;
5.— Şartname ve nümunelerine göre (7000) kilo çember ve (5000) kilo tel satın almacaktır. 1-2--932 pazartesi: saat 10,30;

Taliplerin yukarıda gösterilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 teminat akçelerini hâmilen Galatada Müdiriyeti Umumiye karşısındaki Dairede Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (87)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak hırdavat, bez hortum, toz ve yağlı boyalar, mangal kömürü, cebire civatası, çelik ve tahta metre, pirinç levha, pegamoit, kavisli ateş tuğlası ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 11-1-32 tarihine müsadif pazartesi günü icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11,30 kadar mağazada isbati vücut ederek tahriren fiat vermeleri bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümüne getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz vaki olacak tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (94)

Faideli Bir ilân

8 Son defa olarak ve on beş güne mahsus ticarethanemiz 8 taksitte Kürk Mantolar satmaktadır.

Mahmut Paşa, Kürkçü Han

BEYKO Tel. 21685

Mühim bir keşif **ADEMİ İKTİDAR** mağlup oldu **VİRİLİNE** (Erkekler için) **Fertılıne** (Kadınlar için) Genç ve dinç hayvanatın nüsye ve Hormonlarından mürekkeptir. **Eczaneler den arayınız.**

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebi şirketlerinden Fransız tabiiyetli (Memaliki Şarkiye Fransız Bankası) nın Türkiye umum vekili bu kere müracaatla şirketin Yeni Postahane caddesinde Erzurum Hanındaki talî şubesinin 1-12-931 tarihinden itibaren faaliyetini tatil edeceğini ve tasfiyeye Galata merkez şubesinin memur edildiğini bildirmiş olmakla mezkûr talî şube ile alâkası bulunanların şirkete ve icabında İstanbul mıntakası Ticaret müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka kommerçiyale İTALYANA

Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

Yeni sene münasebetile **Columbia** Müessesesinin çıkardığı

Yeni plâkların listesi:

Radyo sanatkârlarından Vedia Rıza Hanım

No. 18668 Kürdili Şarkı Neredesin / Hüzzam şarkı Gül Renkli Yüzün

Gazelhan Mahmut Celâlettin Ef. nin

No. 18664 Neva rast gazel Bir Yalan Söyle De Sen / Neva uşak gazel Zulmeti Gamda Kalan

Muganniye Güzide Hanımın

No. 18666 Saba şarkı Gonca Dihen / Kürdili şarkı Kederim Var

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma komisyonundan:

Ambalâj için kullanılmak üzere (500) küçük tahta kutu ile (400) büyük tahta sandık pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için 10-1-932 pazar günü saat on dörtten on beşe kadar komisyonumuza müracaatları. (92)

Hudut ve sahiller Sıhhat Umum müdürlüğünden:

Alenî münakasaya vazedilip talip zuhur etmiyen Ankara motörünün tamiri 18 K.sani 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtte pazarlıkla icra olunacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Galatada Kara Mustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil sıhhiye merkezi Levazım memurluğuna, ve pazarlığa iştirak edeceklerin de yevmi mezkûrda merkezde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. (93)

Istanbul Belediyesi ilânları

Belediye zabıtası memurları için imâl ettirilecek 259 takım polis elbisesi kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasaya girmek için 497 lira teminat lâzımdır. Talipler şartname almak için her gün levazım müdürlüğüne müracaat etmelidirler Teminat akçesi nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye almarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut hükûmetçe muteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile şartnamenin pullu bir nüshasını ve Ticaret odası vesikasını teklif mektubu içerisine koyarak ihale günü olan 28-1--932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene verilmelidir. (100)

Feriköyünde Kurtuluş caddesinde 213 numaralı zaharya kızı verginanın mutasarrıf olduğu hanenin balkonu maili inhidam olduğundan def'i mazarrat ettirilmesi lüzumu ba ihtarname sahibine tebliğ edilmek istenilmiş isede mezburenin elyevm Selânikte bulunduğu anlaşılmakla tarihi ilândan itibaren 15 gün zarfında mezkûr balkon tamir ettirilmediği takdirde ebniye kanunun 48 ci maddesi mücibince muamele icra edileceğinden tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (102)

Şirketi Hayriyeden:

Ramazanın birinden nihayetine kadar Köprüden 15,20 de bir vapur hareketle doğru R. Hisarı ve ondan yukarı Rumeli iskelelerine uğrayarak Kavaklara kadar gideceği ve gece seferlerine ait tarifenin de vapurlara ve iskelelere talik edildiği ilân olunur.

LLOYD TRIESTINO

Umumî acentalığı İstanbul yazıhanelerini Sirkecide Eminönünde İzmir sokağında 14 numerolu Mühürdar zade hanına nakleylediğini muhterem halka ilân eyler.

SADIK ZADE Biraderler vapurları Karadeniz Postası

Sakarya vapuru 10 Kânunusani **Pazar** günü akşam saat 17 de Sirkeci Rıhtımından hareketle, (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon Rize ve **(Hope)** ye azimet ve ayni iskelelerle Görele ve Ünyeye uğrayarak avdet edecektir. Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acenteliğine müracaat. Tel. 22134.

Şehrimize yeni müvasalât eden Dans profesörü

F. RUKER

az zamanda öğrenilmesini teminen yeni metodla asri dans dersleri veriyor. 10-1[illegible] arasında. Telefon B. [illegible] 2781.

Kiralık Büyük Depo

Fındıkında Molla Bayırı sokağında tramvay istasyonuna bir dakika mesafede, 1200 arşın murabbaı mesahai sathiyesinde, 10 metro irtifamda, üzeri saçla kaplı, depo, garaj, fabrika olarak kullanılabilir mühal kiralıktır. Görmek için Fındıklı camii avlusunda bekçi Mustafa ağaya, pazarlık için Mahmut paşada Havuzlu han odabaşısı Süleyman Efendiye müracaat olunmalı.

Dr. TAŞÇIYAN

Zührevî hastalıklar tedavihanesi Eminönü Minasyan eczahanesi karşısındaki sokak No. 4.

MİLLİYET MATBAASI